

# עוֹלָם קָטָן

גליון 264 | בשלח | ט' בשבט ה'תשע"א  
עולם קטן השבועון הדתי לצעירים  
katan.co.il | ok@olam  
ת.ד. 7593 ירושלים 91074 טלפקס 077-6621680  
הפצה מקור ראשון | 052-6070999 | אין המערכת אחראית לתוכן המודעות |  
לפרסומות: איתן | 054-6799933  
72525@olam@spotnik.co.il

**מיוחד!**  
פוסטר לימודי למושגי יסוד בבית המקדש השלישי  
מוקדש ללומדי מסכת זבחים בדרך היומית

## ארץ ישראל הטעימה

שנים רבות כבשנו את הארץ, לחמנו למענה, נטענו אותה, וכיסינו אותה במרכד של בתיים. אולם דומה שהחמצנו משהו - לימדנו אותה אך לא למדנו אותה, דיברנו אליה אך לא הקשבנו לה, לחמנו עליה אך לא נהנינו ממנה. כיום, עם ישראל משתוקק גם ליהנות מן הארץ, וכשנעניק לו הנאה זו בקדושה הרי שהעם יתחבר לארץ. הנאה זו קיימת בטיוולים בארץ, ובהקשר לט"ו בשבט - באכילת פירות הארץ, שהרי בשעה שהאדם אוכל מפירות הארץ העסיסיים, הוא מצוי במצב נפשי של קבלה והקשבה לארץ, לטעמיה המתוקים, לחלבה וטובה, והיא נמסכת בדמו עד אשר גופו הופך ל'חתיכת ארץ ישראל'. הרב נתנאל יוסיפון - עמוד 3



נטיעות מטע צעיר בגליל

### לאניינא האויה קשמעותית וערכית?

מדריכי טיולים, מורי דרך, מדריכים חברתיים ומאבטחים דוברי אנגלית, צרפתית או ספרדית (יתרון לחובשים או בעלי תעודת מל"ר)  
מקומכם איתנו באגף התורני של החוויה הישראלית!

לעבודה בחודשים אפריל-אוגוסט (קורות חיים ניתן לשלוח ל: פקס: 02-6216235 TamarSt@israelexperience.org.il)

### 6 יערות הכסף של קק"ל

קופה של שני מיליארד שקלים, מלחמות יושבי ראש, משכורות עתק, וניסיונות לשנות את היעדים היהודיים של הקרן היהודית העולמית - דו"ח מצב עגום על הקרן הקיימת לישראל תשע"א

### 4 מבחן אחד הרפורמה

במבחני הכניסה לאולפנות ולישיבות התיכוניות יצאה לדרך - כל היתרונות והחששות  
11 אוסקר זה לא העניין תעשיית הקולנוע של מוסדות 'תורת החיים'

### מיוחד! תפילת הנוטע

הרב בן ציון חי עזריאל זצ"ל  
עמוד 7

### להשכרה בלוד

בלוד - נווה נוף, בקהילה צעירה ציונית דתית. דירה 4 חדרים חדשה, קומה 6, מעלית שבת  
לפנות לשי 054-2112383

### רוינג'ל

למקד תחנות | קלידן - זמר יחיד | שבתות בר מצווה  
www.royingel.co.il 052-7475074

### מחירים לחורף!

הרכב מנצח של יקרה ושמחה!  
www.mimaamakim.co.il 050-6756429

### אדמה קדומים

בשר למדה  
www.adamma.co.il 09-7921711

### נוף הירדן

אלים, גן ונוף  
www.nofhayarden.com 050-6614815

### יד שרה מכל הלב צילאת בנות שרות

אם את מחפשת שרות עם אתגר, סיפוק ונתינה מקומך אתנו!  
לשנת שרות ביד שרה לתפקידי מפתח במגוון תחומים  
לפרטים: 052-3063425, 02-6444411 (לבנות ירושלים והסביבה - ללא דירות שרות)

## מה לעשות?

חברתיים, בינליים, שיעורים, תרבות חברתית, טיולים. להתערות ולהתחבר בחברה כמה שיותר. הרבה פעמים יש קושי להתחיל קשר זוגי או לחבור בן זוג. בחירת בן זוג לא תמיד קשורה בבחירה מהותית, היא יכולה להיות גם בחירה חיצונית ואז יש תיקון יותר גדול. אנו מחפשים בן זוג את האיוון שאנו לא מצליחים להגיע אליו בתוכנו. דבר שמשיע על בחירת בן זוג ועל יכולת יצירת קשר בכלל הן חוויות ילדות. ואם הן בעיקר שליליות, אזי הן מאוד מקשות. לכן, פעמים רבות אנו נמנעים מקשר בצורה לא מודעת, כי הוא מפגיש אותנו עם חוויות ילדות לא נעימות ופוחת פצעי ילדות של חוסר ביטחון, דימוי עצמי נמוך, פחד מדחיה או נטישה, פחד מכישלון, פחד לאכזב. ליצירת זוגיות טובה, חשוב מאוד שנוהה את הקשיים שהיו בילדות, נעבוד עליהם ולא ניתן להם לנהל אותנו. חיבור של איש ואישה הוא חיבור מחויב המציאות מצד מה שנוהה בטבע. מכאן שזוגיות היא עניין של חובה ולא של רשות. לכן יש המון בבלולים מצד אחד, והמון השגחה וברכה משמים מצד שני. יגיעה, התכוונות ותפילה יעשו את המסע קל יותר. ולשאלתך באופן אישי: זה שלא היית בקשר רציני אינה מעידה על בעיה.

## מעולם לא הצלחתי ליצור קשר

**עליזה בן-דוד, מרכבה'**  
שאלה: אני כבר בן 26, ויותר מהעובדה שטרם התחתנת, מטרידה אותי העובדה שמעולם עוד לא הצלחתי לפתח קשר מתמשך עם אף אחת מהבנות שאֶתן יצאתי. האם הדבר מעיד על משהו לא תקין אצלי?  
**תשובה:** לפני שאענה באופן אישי ארחיב קצת בנושא. רוב המתבגרים הפנויים שלא התנסו בקשר זוגי קודם, או התנסו בקשרים שלא עלו יפה, מכירים את התחושות הנלוות לכך - סבל, בדידות, טלטול בין ייאוש לתקווה, התפכחות מאשליה, פחד מהבלתי ידוע, חוסר ניסיון... תחושות אלו מעלות את הפחדים והחששות, הביישנות והספקנות. סוג שונה של פנויים הם אנשים שנשארו במצב זה מתוך הזנחה או חוסר תשומת לב, ויש אנשים פנויים שהחלטתם להישאר בגפם אינה אלא תירוץ לחוסר יכולתם לעמוד בדרישות של קשר זוגי: "אני זקוק למרחב", "לא מצאתי את האדם המתאים", "העבודה/הלימודים גוזלים את רוב האנרגיה שלי", "לא בטוח שיש מי שמתאים לי". אם לא יצרתם קשר עד היום, או לא מצאתם "האהב", מוטלת עליכם האחריות לעשות מה שצריך כדי למצוא קשר זוגי וגם לעבוד עבודה אישית.

- כמה עצות:**
- להכיר, להתבונן וללמוד את עצמכם.
  - ללמוד על קשר זוגי כמה שיותר.
  - להשתדל ככל האפשר לשנות את ההתנהגויות ואת ההגנות המפריעות לכם וחוסמות אתכם מפני קשר.
  - לבקש מקרובים, חברים, אנשים שמכירים אתכם, להכיר לכם בן/בת זוג.
  - לרצות זוגיות, להתכוון לכך, להתכוון לכך.
  - לא להסתגר בבית, בלימודים, בעבודה; ליצור קשרים

### יש מקום ליצירה שלך!

בישיבה התיכונית לאמנויות ומדעים בקריית אתא, מסלולי אמנות ומדעים לבוגרי ו'ט', עם צוות מורים בעלי ניסיון חינוכי רב, המובילים את החושים שלך לחוויות יצירה, תוך דגש על חינוך תורני, אהבת הארץ וכיבוד האחר.

הישיבה התיכונית קריית אתא לאמנויות ומדעים מאמינים ואמנות! פרטים על הסעות במסגרת הישיבה  
בן עמי 15 קריית אתא. טל: 073-2417733  
yeshivatkata@gmail.com

הרבה פעמים לימודים, צבא, ישיבה, חינוך לא מאוזן לגבי זוגיות, חוסר פתיחות בנושא זה, שמרנות, חוסר ניסיון ועוד מניעות ומניעים רבים יכולים לעכב קשר זוגי. אני מקווה שמעט העצות שנתתי במסגרת מצומצמת זו יוכלו לעזור ולכוון. כל טוב ובהצלחה.

## שו"ת סלולרי

קשה מקולפת מהלילה לבוקר? **הרב אליהו:** לא.  
האם ללכת לגרוש בחברו? ובשביל מה? **הרב אבינו:** כן. למחות. אך בלי עימותים, ולא ילדים. **בנות: הרב אבינו:** לא. לא היה צנוע בעמנו.  
**פופקון:** מה מברכים על פופקון? **הרב אליהו:** בורא פרי האדמה.  
**גול מהבבא:** לקחתי לתומי קצת מוצרים מהמטבח בצבא וגיליתי שזה גול. מה לעשות? הרי אין למי לשלם. **הרב אליהו:** אם אתה חייל ולקחת לשימושך, לא טוב עשית אבל אין למי להחזיר, ואין צורך. אם לקחת למכור או לאחרים - תחזיר את ערך כל מה שלקחת ותעשה בו משהו לטובת החיילים במחנה.  
**בשר בתלב:** מקרנול חלבי - האם מותר לחמם בו בשרי בכלי פלסטיק?  
**אטום:** **הרב אליהו:** כן.  
**שקר:** האם מותר לשקר כדי לא לפגוע במשהו? **הרב אליהו:** מותר לומר דבר הנשמע לשתי פנים.  
**ביצה:** האם מותר להשאיר ביצה בקדמה שלהם.

**הרב אבינו:** בכל דבר יש לעשות חסד לזולת, אבל בעדינות ובכבוד.  
**יום השנה לתינוקת:** האם אפשר לעשות יארצייט לתינוקת שנפטרה בגיל חצי שנה? **הרב אבינו:** אפשר. כמו כל אחת.  
**רמזור:** האם אסור לחצות ברמזור אדום כאשר אין סכנה, משום דינא דמלכותא דינא? **הרב אבינו:** אסור (שר"ת) תתם סופר ח"ה ח"מ מה. שר"ת משפט כהן קמד).  
**שקר:** האם מותר לאישה לשקר כדי שלא ידעו שהיא בהריון? **הרב אבינו:** כן. קפני הבושה.  
**העברה לאשתו:** מותר לאיש להעביר מידו ליד אשתו בפרהסייה בזמן שהם אסורים? **הרב אבינו:** רק אם יש בהו ביזיון ופגיעה בכבוד הבריות.  
**תפילה בציבור:** מה עדיף, להתחיל עמיה אחרי הציבור או להתפלל עם החזן? **הרב אבינו:** עם החזן.  
**גיחש:** אני חובש, האם ללכת לאזור שמתוכנן שם גירוש, בשביל להגיש עזרה רפואית ולמנוע אלימות? **הרב אבינו:** תפילין במקום הלא נכון, יש לתקן לו.

### כמה פעמים קראת את המודעה הזו עדיין עם משקפיים?

בזמן שהתלבטת אלפי אנשים נוספים נפרדו מהמשקפיים לתמיד...  
**הסרת משקפיים עושים רק בבית חולים. אסותא.**

**הידעת:**

- למעלה מ-90 מיליון איש כבר הסירו משקפיים בלייזר.
- כיום, עוברים אנשי צוות אוויר בצבא ארה"ב טיפול להסרת משקפיים ע"י הצבא.
- צה"ל מאפשר לטייסים ואנשי צוות אוויר לעבור טיפול זה. ניתן להתקבל לקורס טיס ולשייטת של חיל הים לאחר הטיפול להסרת משקפיים.

**מחיר קבוצתי!**

אסותא הסרת משקפיים בלייזר אופטיק  
לפרטים: 054-6799933

שיפור בנש"ת סמס לרב שמואל על תורת לשון את השו"ת נפתח תורן שיורן את תורת השו"ת. חיים שורם שדה לר"ת בנש"ת 4664. נפתח תורן 'שילה'. ויתר בן ששאל. בנש"ת ונש"ת ישיבת ניוז מאת הרב שלמה אבירי. www.video.male.org.il



# עומד במבחן

רפורמת מבחני הקבלה לשיבות ולאוכלפנות

**מהיום, תלמידים לא יצטרכו יותר להתמודד עם אינספור מבחני כניסה בכל אולפנה או ישיבה תיכונית שאליהם ירצו להתקבל. מנהל הממ"ד בראשותו של אברהם ליפשיץ מציג את הנוהל החדש: מבחן אחד שתוצאותיו יישמשו לכניסה לכל המוסדות תלמידים, ראשי המוסדות ואפילו ההורים בסך הכל מרוצים כל המידע על הנוהל החדש, היתרונות הגדולים וגם החסרונות והחששות**

### אודליה מימון

בשנה האחרונה, למי שטרם התעדכן, פיתח המנהל של החינוך הדתי במשרד החינוך, מבחן קבלה ארצי אחיד, לכל הישיבות והאולפנות הפנימייתיים ברחבי הארץ. לאחר שנים ארוכות ושהן כל מוסד קבע לעצמו את תאריך הבחינה ואת סוג הבחינה, הגיע מנהל הממ"ד ושם לכך סוף. למה רק בפנימיות? מהסיבה הפשוטה שכאן מתרחשת הזירה האמתית של התחרות בין המוסדות וממילא גם המתח הגדול של התלמידים בדרך אליהם. במוסדות האזוריים התחרות נמוכה באופן משמעותי.

מדוע היה צורך בשינוי ומה היה חסר במציאות הקודמת? ובכן, מתברר שהמציאות שבה כל תלמיד ניגש באופן עצמאי להיבחן בכמה ישיבות או אולפנות גררה מתחים רבים, והוצאות חזרות ושונות על מבחני הכניסה. "תלמיד בינוני למשל, שלא מתקבל כל כך בקלות, נכנס למבחן גדול – מסביר אברהם ליפשיץ, יו"ר מנהל הממ"ד ומוביל הרעיון – ומגורו מתח של מה יהיה איתו בשנה הבאה, התלמיד מפתח ללמוד כבר בשנה הנוכחית. בתוכנית החדשה אנו משתלטים מאוד שהתלמידים לא יקבלו רק תשובה שלילית. ישנן כמובן גם תשובות שליליות מחלק הממוסדות אך נשדל להוסיף במבחן התשובה שלילייה זו או – כן התקבלת! נשדל שיהיה גם כן ולא רק לא! זה כבר מרגיע את התלמידים ומפחית הרבה מתח של מהייתה-את?". החלוצה הראשונה ששתתה הנסנות מרגמת לרעיון זה היא דסי בארי, המפקחת הארצית על החינוך העל-יסודי בממ"ד. תוצאות ההתנסות שערכה בארי באזור ירושלים היו מוצלחות מאוד והביאו לכך שרעיון יתבצע ברחבי הארץ כולה.

### התחרויות תירגע

כמי שנמצא רבות בשטח, הרב יונה גודמן, ראש תחום אמוני במכללת 'אורות', רואה את השינוי הזה כתהליך מבורך ומשמעותי. "כיום ישנה תחרותיות אדירה בין בתי הספר השונים. כל ההורים רוצים את הישיבה או האולפנה 'הכי טובה'. המתכנת החדשה תרגיע את התחרויות ותיעזר יותר איזון ושוויונות בין המוסדות". נוסף על כך, מבחני הקבלה השונים עולים כסף ההורים היו צריכים להוציא מאות שקלים עבור מבחני הקבלה של ילדיהם, כששוב ושוב הם נבחנו על אותם מקצועות במוסדות שונים, שאליהם היו צריכים לנסוע במיוחד. במתכנת החדשה הם ישלמו למבחן אחד בלבד – 75 שקלים, ועם התוצאות שלו הם ייגשו לכל המוסדות. יתרון חשוב נוסף הוא מקום הבחינה – המבחנים

הארציים נעשים באזור מגוריו של התלמיד, כך שהתוצאות הרבות בין המוסדות ברחבי הארץ נחסכו גם הן מההורים ומילדיהם. הרב יונה גודמן: "אמנותנו התורנית מחייבת שנאפשר חינוך איכותי לכולם, לא רק לילדיי. התכנית החדשה היא צעד חשוב בכיוון הנכון". המבחן הארצי יתקיים מדי שנה לקראת אמצע חודש טבת. השנה, כנראה באופן חדי-פעמי, ייערך גם מועד 'ב' והוא יתקיים בעוד ימים ספורים. המבחנים נערכים בעשרים מוקדים שונים ברחבי הארץ, וכל תלמיד שרוצה להיבחן צריך להירשם למבחן דרך אתר האינטרנט של הממ"ד, שם הוא יקבל מידע מדויק לגבי מועד הבחינה והמיקום הקרוב ביותר אליו.

המבחן עצמו הוא מבחן של 'מכון קרני' המתמקד בעיקר בהגנת הנקרא, במתמטיקה ובאנגלית. ראש אולפנת צפירה, הרב אהרל'ה מאירוביץ, אומר כי התכנית החדשה הרגיעה את המערכת. "כל שנה, כבר בתחילת השנה מתחיל המתח לקראת הקבלה לשנה החדשה", הוא מתאר – "בעת, עם התכנית החדשה, הלחץ על המערכת פחת בצורה משמעותית. נוסף על כך, נוצר כעת יישור קו בין כל המוסדות, ישנו תאריך משותף ואחיד למבחני הכניסה וכולם יכולים להירגע". בהקשר הזה מוסיף הרב יונה כי "עד כה היו מוסדות לא מעטים שהתחילו את מבחני הקבלה מיד אחרי החגים, או בחודש חשוון, מציאות שכמעט ולא אפשרה לתלמידי כיתה ח' להשקיע בלימודים בבחן, וגם הקשתה על מערכת ביה"ס להתארגן עם שנת הלימודים החדשה".

### "זוכרת עד היום את העלבון"

נוסף על כל אלה, רבים טוענים כי מבחני הכניסה המרוכזים לאולפנות ולישיבות יצרו פגיעה קשה בדימוי העצמי של הילד. אורית (שם בדוי): "עד היום, עשר שנים אחרי, נזכרת בתשובות השליליות שקיבלתי מהאולפנות השונות, נעשה לי רע. אני זוכרת את הבכי והדמעות שלי, את המתח העצום ואת תחושת העלבון וחוסר הערך כאשר בנות אחרות לכיתה היו מנפנות בהודעה שהן דווקא כן התקבלו...". אורית נשמת עמוקות וממשיכה: "זה יצר אצלי תחושה, או אולי הוכחה, שאני באמת סוג ב'. עובדה שאני לא מתקבלת ואחרות כן". הפגיעה בדימוי העצמי היא גורלה, ועוד יותר מכך היא עלולה לפגוע גם בהערכת ההורה את בנו. "הורה שבנו מקבל שוב ושוב תשובה שלילית מבתי ספר, מתחיל לחשש שאולי באמת הילד שלו קצת פחות מוצלח... זה כמובן מכניס את ההורים ואת הילד למתחים ולדאגות מיותרות", מסביר הרב יונה גודמן.

**תנועת בני עקיבא בישראל**  
קוראת לעם ישראל להצטרף

**תפילת הנוער לשחרורו ורפואתו של יונתן פולארד**

שתתקיים בעז"ה ביום שלישי י"ג שבט תשע"א 18.11 בשעה 18:30 בסניפי בני עקיבא ברחבי הארץ

תפילה למען יונתן פולארד

תפילה מיוחדת להצלת יונתן פולארד

רשימת הסניפים באתר התנועה: [www.bneiakiva.org.il](http://www.bneiakiva.org.il)

**ישיבת בימת רעננה**  
אסים את התורה בארכי

**חבריהם אחכם לשיבת חכרות במשא:**  
**חכתב הרבנים חכיות הימעלים**

השבתת חתקיים אי"ה בתאריך י"ז שבט  
**שבת פרשת "יתרו"**

ישיבת בימת רעננה  
למסטים והרשמה  
ש גולק 054-6339829  
מתן 050-2393202  
טלפון 09-7719020

# לוחמה בשטח אלקטרוני

## עתודה אקדמית קרבית

העתודאים מפסיקים להיות חנונים וג'ובניקים. בשנה האחרונה הושק מסלול העתודה הקרבית ב"מכון לב" אשר במסגרתו משרת העתודאי, כקצין או כחייל קרבי ביחידות הקרביות של צה"ל, כלוחם מהשורה או בתפקידים מסוגים אחרים, הדורשים ידע אקדמי רב לצד רמת חיילות גבוהה וניסיון קרבי. צה"ל מציע מדי שנה לאלפי בוגרי תיכונים אותם הוא מאתר כבעלי נותנים פוטנציאלים, להצטרף למסלול העתודה האקדמית של צה"ל ולהצטרף ליחידות פיתוח העילית אשר באחריותן לפתח ולהפעיל אמצעי לחימה מתקדמים החשובים כ"כ בשדה המערכה העתידי. הצבא משקיע מאמצים רבים לאתר את המועמדים ואף השיק קמפינים ואנשי שיווק אשר מטרטם לגייס מועמדים למסלול חשוב זה המעניק בין היתר לימודים על חשבון הצבא, שירות מאתגר, ניסיון מקצועי ועוד.

**"היום הצבא מאפשר להצטרף לעתודה עד גיל 20 והסטודנטים אכן מגיעים אלינו בשלים יותר לאחר שהקדישו שנה ללימוד תורה ובנו את עצמם במכינות ובישיבות. כאן הם זוכים להמשיך בלימוד התורה לצד לימודים אקדמיים וכל זה הכנה לקראת השירות הצבאי."**

מן השורה או בתפקידים מוגדרים, הדורשים ידע אקדמי רב לצד רמת חיילות גבוהה וניסיון קרבי. הפעילויות ה"עורפיות" ביכול של חלק מבוגרי מסלול העתודה במכון לב יישארו ככל הנראה בסודיות עוד שנים רבות אולם חלק ניכר מהפרסים להשיבה יוצרת הקשורים בביטחון ישראל הוענקו, בשנים האחרונות לבוגרי מכון לב. במהלך הטקס שאל אחד מבכירי מטכ"ל את סגנו למה כל מקבלי הפרס השנה חובשי כיפה, והאחרון ענה לו "מכיוון שהם בוגרי מכון לב". "קשה מאוד להסביר למועמד למה להצטרף לעתודה האקדמית, מכיוון שכמעט לא ניתן לפרט על תחומי הפעילות" מסביר לנו סרן י. המרשת באחת מיחידות התקשוב של צה"ל "מה שכן אפשר לומר הוא, שהמערכות הצבאיות שאנו מנהלים מול האויב במגוון ערוצים וכלים דורשים כישורים הרבה מעבר למה שלומדים.

בימים אלו מציין מסלול העתודה האקדמית ב"מכון לב" 40 שנה לקיומו וכיום הוא נחשב למסלול העתודה המועדף על בוגרי הישיבות התיכוניות והמכינות. היתרון של מכון לב בתחום העתודה הינו חד משמעי. בשנים האחרונות אושרו ע"י הצבא 100% מהמועמדים אשר נרשמו והתקבלו למסלול במכון לב. מנותנים שהוצגו בפנינו עולה שקרוב ל-50% מתלמידי העתודה במכון לב הגיעו לאחר שנת לימודים בישיבה גבוהה או מכינה. לצערי מדתי, יש יתרון נוסף בכך שהוא אינו מתנתק באופן אישי ודורשים דתית ותורנית במהלך לימודיו. "הצבא רוצה אצלו

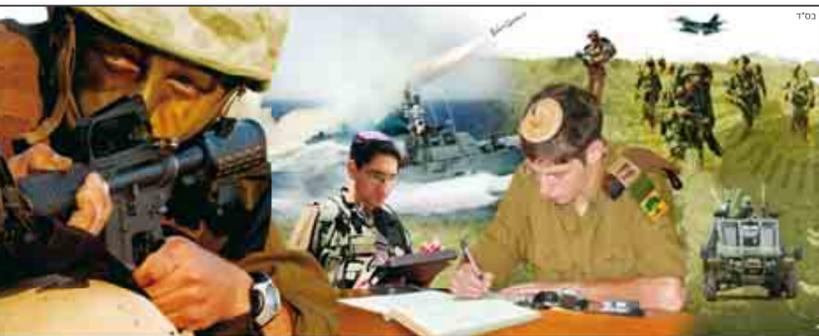
# חממה תורנית

## טכנולוגית במכון לב



**הרב מנחם אקרמן** ר"מ מסלול עתודה במכון לב בית המדרש של מכון לב הינו גולת הכותרת והקטר המוביל את בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים מאז היווסדו לפני למעלה מ-40 שנה. בית המדרש הינו שם דבר בתחום הלימוד ובניית האישיות של קציני צה"ל ועל כך יעידו אלפי הבוגרים אשר תורמים למען ביטחון המדינה במגוון תחומים שעל רובם לא ניתן לפרט אפילו בעל פה.

**השילוב** של לימודי התורה בבוקר עם לימודי התואר בהמשך הינם בא לידי ביטוי בכך שהבוגרים של המסלול הינם, לא רק אנשי מקצוע וקצינים מוערכים, אלא גם בעלי אישיות המקרינה על הסביבה במקום העבודה ועל חיייהם הפרטיים והציבוריים. כל זאת בזכות הערכים היהודיים והתורניים אותם סופגים במשך שנות הלימוד בבית המדרש. העתודאים במכון לב זוכים ליחס אישי ור"מ מלווה בכל שנות הלימוד ורובם ככולם ממשיכים את הקשר עם בית המדרש לאורך שנים רבות. בהם מתקיים **"נמצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם"**.



**מגמות הלימוד:**  
הנדסת אלקטרו אופטיקה  
הנדסת אלקטרוניקה  
הנדסת תוכנה  
הנדסת מערכות תקשורת  
מדעי המחשב  
הנדסת תעשייה וניהול

**תירונות המסלול:**  
אזירה תורנית ישיבתית  
תואר מהנדס בגיל 22  
קורס קצינים  
לימודי הנדסה מיד לאחר התיכון  
מלגות שכל על חשבון צה"ל  
אפשרויות לפיתוח קריירה בתחום ההייטק צה"ל  
פטילות חברתית וטוילים אתגריים

**מכון לב** רח' הוונד הלאומי 21 ירושלים  
לפרטים נוספים: 052-32-50-700-1

מפגש אותנו בכיסיבוקן  
[www.jct.ac.il](http://www.jct.ac.il)



שמונה מתוך שנים-עשר תלמידי העתודה במכון לב אשר הצטרפו ל"מועדון המאה"

**הצטרפו ל"מועדון המאה"**

ל"מועדון המאה" היוקרתי של מסלול העתודה בצה"ל, מתקבלים סטודנטים מצטיינים בעלי הישגים האקדמיים הגבוהים ביותר בכל מסמטר, אולם רק כאלה שעבורם ציונים הם לא הכל. מעבר לדרישה שמועד יעמוד על 90 ומעלה, נדרשים החברים במועדון לעמוד גם בקריטריונים ערכיים. זאת גם הסיבה שהשנה 12% מחברי המועדון הינם תלמידי מכון לב.

12 תלמידי העתודה במכון לב חברי "מועדון המאה" בחרו מתוך כלל העתודאים הלומדים באוניברסיטאות ע"י וועדה שערכה ראיון אישי לכל אחד ואחד במטרה להתרשם מאישיותו של הסטודנט ולבחון את מידת מעורבותו החברתית ותרומתו למען הכלל בפעילות התנדבותית. חברי מועדון המאה זוכים למלגה נוספת ולהתחשבות יתרה בעת שיוצגו בסיום הלימודים. מסלול העתודה במכון לב הפך בשנים האחרונות לתכנית האטרקטיבית ביותר בקרב צעירים דתיים. האפשרות לשלב לימודים אקדמיים לצד לימודי ישיבה ולהגיע להישגים מרשימים הן בפן הטכנולוגי והן בבניית האישיות, נותנים את אותותיהם.

<div><span><span></span></span></div>
<div><b>ארנון סגל</b></div> <div>תמונת הקופסה הכחולה של הקרן הקיימת לישראל.</div>
<div>צילם דוד שי (GFDL)</div>

מי שעוד מכנים מפעם לפעם פרטוה או שתיים לחוך הקופסה הכחולה (היכן עוד אפשר להשיג כזאת?), לא מדמיון לעצמו איזה שם מאיים לפרוץ ממנה. כמה השתנה מימות היושע הנקנן ועד ימינו. בימינו משירה בקרן הקיימת לישראל שווה הון. תקציבה השנתי של הקרן הוא 650 מיליון שקלים. והיתרה בקופתה שכיני מיליארד שקלים. משכורת היו"ר – 100,000 שקלים בחודש. 54 סופים מחזיקה קק"ל ברחבי העולם, ובארץ הקודש נכסיה מגיעים לכ־13 אחוזים משטח המדינה, כ-2.2 מיליון דונם. שוויים מוערך במיליארדים רבם נוספים.

עוד לפני שיישתל העץ הראשון בידי קק"ל בשנת התקציב הנוכחית, יוצאו מהתקציבה כ־450 מיליון ש"ח על הוצאות מנהל – שכר, נספיות, כלי רכב ועלות ארוחת משרדים. לכל אחד משני יושבי הראש ולשני סגני היו"ר מוכנית צמודה, נוה ולשכה. בהנהלה רואים היום בעיקר ניר נטול עץ, וכבר לא כל רואים את היער.

**קק"ל ואף מילה על עצמים**

"המפעל החינוכי פיליפ אונו עומדים להרחיב את הידיעה נוסר בראשית המאה. **"מועצת יהודים ותורכים ראשית"**, אשר באה כמגע עם הפרצים והשתרלה להרחיק את רוע גורתם, במיוחד לגבי האיסור להתקהלות חופשית ובניית בתי עלמין. **המועצה פעלה בהצלחה ניכרת, שיחיה את הפחה, אפילו שני פחות או יותר – אולם לעם המשתכח המפעל היה צורך באמצעים. להיכן תפנה מועצה יהודית במצוקתה? ליהדות העולם באשר היא . כן הופיעו ברחבי תבל קופסאות הצדקה הידועות".**

תולדות המיזת׳ר / אפרים קישון

בעוד שבוע ייערכו בחירות לתפקיד יושב ראש הקק"ל באופן שעלול להיראות תמוה משהו בעיני מי שלא מעורה בבעני עשם, הבחירות ייערכו בקרב חברי לשכת מפלגת העבודה והוקא. הסיבה לכך היא שמקורן הקיימת של ימינו היא גוף פוליטי לכל דבר, שבשנים האחרונות התקבעה בו, משום מה, מסורת שלפיה בראשו מוצב איש מפלגת העבודה. גם, היא החרדה להפרומית בחו"ל משפיעה עמוקות על המתרחש במוסד הזה.

מועג כלשהו על היחס שבין מפלס החוזר־ערכים בגוף העתיק הזה לבין מינון החלק הממוני-פוליטי שבו, אפשר היה לקבל בחצי השנה האחרונה בבית המשפט המחוזי. המועמדים למשרת וישב הראש הנחשקת והתקוטטו ביניהם באשר לפורצודות הבחירה. על פי כתבה שפרסם לפני שבוע העיתונאי שלום ירושלמי בעיתון 'מעריב', יושב הראש הנוכחי של קק"ל, אפי שטנצלר, הוציא מכיסו קרוב ל־700 אלף שקלים על עורכי דין וחברות יחסי ציבור ששכר.

**אורי בנק: הרוח הנושבת היום בדיקטטוריון סבורה שהמטרות המוגדרות בתזכיר לקק"ל היסטורוי הן אנכרוניסטיות. קשבלו ושבזמננו של קק"ל להסתפק ביערנות ובענייני איכות הדינטיבה. הפכנו להיות היערן של מדינת ישראל. נוצר מצב שמשמש מתיבויישים בדיקטוריון להתייחס לעניין רכישת האדמות.**

# נכר לא כל כך קיימת

**באמת שהמטרה הייתה להביא לכבוד ט"ו בשבט כתבה עם ראשי הקרן הקיימת לישראל, עם קצת אידיאלים וצינונות מהסוג שכבר קשה למצוא היום. מסתבר שהיינו ממש תמימים ם הקרן שהוקמה ע"י העם היהודי הרבה לפני שהייתה כאן מדינה, במטרה לקנות את קרקעות הארץ מגויים ולהעבירן ליהודים, הפכה עם השנים והתקציבים לגוש ענק של חומר [הרבה הרבה חומר - קופה עם שני מיליארד שקלים]. שנתור כמעט ללא רוח חיים ם הבחירות לראשות הארגון נתונות בידיה הבלעדיות של מפלגת העבודה ם על השאלה מתי התרחשה רכישת הקרקע אחרונה סידכו לענות שם וגם לא לספק פרטים על פעילויות נוספות. אה, כן - לאחרונה נתרמו ע"י קק"ל 2,000 עצים לעיר הפלשתינית רואבי ם איך כל זה מסתדר עם הייעוד והחזון המיתולוגיים? אל דאגה, ממש עכשיו עובדים לעדכן אותו למשהו פחות גזעני ם תקווה? קל"יהקות: כל מה שצריך זה להעביר את המפלגות הזאת לידיים הנכונות - כמה פשוט ככה רחוק בשלב הזה הממציאת**

מתברר שעבור חלק מהפוליטיקאים, קק"ל פשוט הופכה למקום המאפשר להלך תקציבים ומשרות ללא פיקוח. המלחמות שם, על רגל אחת, החלו כשיו"ר העבודה אחד ברוק החליט לחלליף את יו"ר קק"ל הנוכחי שטנצלר, ולמנות לתפקיד לקציבה תבאה (ללא בחירות) את מקורבו, שנתרה לפני חודשיים, בתרגיל פוליטי שיהם היו"ר שטנצלר, ובמהלכו פוטר וזבדבני יחד עם עוד כמה בכירים במוסד המקודזת. אמנם גם הצעד הזה לא תרם להתייעלות יוצאת דופן של קק"ל, כי לגוף הזקן יש גם בעיות נוספות, כמו ועד עובדים אלים במיוחד.

ואכן, מה שציגו את קק"ל באור מנוחך ממש, הוא העובדה שבמסגרת סכסוך העבודה הפנימי בין ועד העובדים להנהלה, נמנעת השנה קק"ל מלשווק שתילים לציבור לקראת ט"ו בשבט. כן, הגוף המוזהה ביותר עם עצים יערות, והספק האולטימטיבי של שתילים לנטיעה, לא מספק לציבור את המוצר הבסיסי שלו. וזאת לאחר קמפיין מאסיבי שנתערך אחרי השקפה בכרמל, ובמהלכו ביקש יו"ר קק"ל מהציבור לתרום לארגון עבור עצים לשיקום יערות הכרמל.

עוד לפני עשרים שנה עוד אפשר היה לראות את הקופסה הכחולה ממוקמת בביטחון בקדמת כל כיתה בבית הספר היסודי, אבל בקק"ל של היום כנראה כבר לא זקוקים לאגרות של לידו כיתה א', ח"כ אורי אריאל, שבצערו היה חבר דיקטטוריון קק"ל, הפציר אז בהנהלה לא לוותר על הצעד החינוכיסמלי הזה, וניסה להסביר שהסכום הסיפוי פחות חשוב והעיקר הכוונה, אבל שם למעלה לא השתכנעו. להערכת חבר הכנסת, 80 אחוזים מרווחי החברה הזאת מגיעים ממסקאות הנדל"ן. עוד 20 אחוזים, לזמור מעל 100 מיליון שקלים, מגיעים מידי תורמים עשירים, בעיקר בחו"ל.

הקרן הקיימת לישראל הוקמה בקונגרס הציוני החמישי שהתקיים בשנת 1901, במטרה לנאול אדמות בארץ ישראל עבור העם היהודי. לאחר הקמת המדינה, חשבו מנהיגי ישראל שאין עוד צורך בקק"ל כגוף נפרד מהמדינה החדשה, שכללות הכל אמורה גם היא לייצג את האינטרסים של מקרקע המדינה, ומאד בתוכו גם את קק"ל, יחד עם שאר העם היהודי. כדי לפתור את בעיית הפכילות הוקם אז גוף־העל 'מנהל מקרקעי ישראל' ששולט בפועל על 93% אדמות המדינה ונכסי הנפקדים. באמצעות אמנה בין קק"ל לבין מדינת ישראל, הוסכם שמנהל מקרקעי ישראל ידאג לפן הניהול והשיוק של הקרקעות, בעוד קק"ל תמשך

להיות הבעלים הרשמיים נכצינת העם היהודי. זה היה עידן אחר. מי העלה אז על דעתו שיבוא יום שבו הזוהיו בין המדינה לעם היהודי לא יהיה ברור מאליו. מי חלם אז שבדיקטטוריון הארגון שתפקידו לשמור על האינטרסים של עם ישראל בארץ הנבחרת, ישב בתחילת המאה ה-21 ערבי נוצרי (נציג מרצ). מרוב תמימות לא דאגו אז לענן בתקנן את הוצרך להיות יהודי כדי להשתייך לקק"ל. פשוט לא העלו על הדעת שייחכן ההפך.

להיות הבעלים הרשמיים נכצינת העם היהודי.

זה היה עידן אחר. מי העלה אז על דעתו שיבוא יום שבו הזוהיו בין המדינה לעם היהודי לא יהיה ברור מאליו. מי חלם אז שבדיקטטוריון הארגון שתפקידו לשמור על האינטרסים של עם ישראל בארץ הנבחרת, ישב בתחילת המאה ה-21 ערבי נוצרי (נציג מרצ). מרוב תמימות לא דאגו אז לענן בתקנן את הוצרך להיות יהודי כדי להשתייך לקק"ל. פשוט לא העלו על הדעת שייחכן ההפך.

**מכוכה בנג'ץ**

כמו כלל עניין במדינה היהודית הדמוקרטית, גם העידן הנאיבי בתולדות הקרן הקיימת לישראל הגיע אל סיומו בבג'ץ. בשנת תשס"ו הוגשו לבית המשפט כמה עתירות בידי ארגון 'דאגלה' ו'האגודה לזכויות האזרח', שקבלו על האפליה הנוצרת כתוצאה מיחוד קרקעות קק"ל ליהודים בלבד. במפתיע או שלא במפתיע, הצטרף לרעעם גם היועץ המשפטי לממשלה, בתשובתו בשם המדינה לעתירות תצא לפועל ואדמות קק"ל יוצעו למכירה, מסביב אורי בנג, תושב נוה־החליט ונציג מדיניות, ולחסכים להעמדת חלק מאדמותיו למכירה. אם הרפורמה של נתיניה תגא לפועל ואדמות קק"ל יוצעו למכירה, מסביב אורי בנג, תושב נוה־החליט ונציג האיחוד הלאומי בדיקטטוריון הקרן, תתגשם למעשה גם מטרותן של התנועות הפרו־ערביות, שמעוניינות בהפקעת הבלעדיות של העם היהודי על הנכסים: "יהוי בלתי אפשרי יהיה לפקח או למי נתמכות האדמות. מכירה דרך אנשי קש היא תופעה מוכרת גם אצלנו, וברור שהערבים מכירים את השיטות הללו".

התחושה שלקרן הקיימת אבדו

ה ע ר כ י ם ,
ה תעמעה אצל
בנק שכנתויון
להתמקד במטרותיה
ום את הפטרט
בנק
הקרקעות.
אבל גיליתי
נזעק גם היום:
"איני חושב
שיש לנו מנדט"
סמכות יכולת
הקרקעות,
אמנם גם הצעד הזה לא תרם להתייעלות יוצאת דופן של קק"ל, כי לגוף הזקן יש גם בעיות נוספות, כמו ועד עובדים אלים במיוחד.

פתרון מסוים לבעיה אמנם ניתן, בצורת העברת קרקעות לחלופיות לקק"ל מידי המנהל, במקרה שרקעקעותיה של הקרן יימכרו ללא־יהודים. אדמות קק"ל המשווקות במרכז הארץ בידי המנהל (שהן למעשה הנכס העיקרי של קק"ל) מומרות בהקצתן שוממות בנג ובגליל, המועבעות בתמורה לקק"ל למשמורת עבור העם היהודי. אמנם, חשוב לציון, העותרים הפרו־ערבים לא מרוצים גם מההסדר הזה, ועדיין טוענים לאי־שוויון.

כתגובה להתרחשויות ביורה המשפטית, הוגשה בכנסת בידי ח"כ אורי אריאל הצעת חוק שדרשה לענן את הקשר המשפטי של קרקעות קק"ל לצורך יישוב יהודים בלבד. הצעת החוק עברה בקריאה טרומית ברוב עצום של 64 ח"כים מול 16, אך עודנה מצויה כיום בדיונים בוועדת הכלכלה.

**לא לייצר את עצמנו לדעת**
**"בסיכום הנגיילה של הקונגרס הוצהור על הרחבת המנגנון ב־6,000 פקידים נוספים ועל הכפלת כל משרותיו."**
**כך זה עובד: יו"ר העבודה אהוד ברק החליט להדיח את יו"ר קק"ל הנוכחי שטנצלר, ולמנות לתפקיד (ללא בחירות) את מקורבו, שר החקלאות שלום שמחון. כדי לעקוף את מפלגתו שלו, שמשעממה כאמור כבר מכהן בפועל שטנצלר, כרתו ברק ומקורבו ברית עם הגויים הרפוכרימים בארגון, וכך ביקשו להדיח את היו"ר המכהן. שטנצלר עתר לבית המשפט, והוציא פסק דין של לידו המשפט המחוזי שחייב את מפלגת העבודה לבחור את יושב הראש החדש של קק"ל באופן דמוקרטי, לא לפני שקבע שאהוד ברק, שמחון וחבריהם בעבודה מעלו באמון בית המשפט ופעלו בחוסר ניקיון כפיים**

הקופסאות הן בגודלן והן במספרן. המועצה ניגשה לכביצוע ההחלטה כמשנה מרץ, ולא עוד אלא אף הורחב שטח פעולתה במסגרת התנועה העממית החדשה: "ציפור אחת בכל גן ילדים" היה זה מפעל ענף שהעסיק את מנגנון המועצה במשך עשרים השנים הבאות (בעניין האיסור להתקהלות ובתי-העלמין לא חל כל שינוי לטובה וגם התורכים לא חזרו). אז התאזעו חדש. המדינה היהודית הוקמה. חופש הבחירות הוקמת בתי־עלמין נעשו רברים בטעניים למדי, וגם הציפורים בגני הילדים היו כבר מסודרות להפליא".

תולדות המיזת׳ר / אפרים קישון

המילה האחרונה בבג'ץ קק"ל טרם נאמרה, כאמור, והיא תלויה כיום בעניין סבוך אחר הקשור לקק"ל, שגם הוא עלה לכתורות לא מזמן – רפורמת הקרקעות. הגוף שמעבץ לשלל את חבריו לשבור את הכלים בעקבות לחץ המדינה על קק"ל בעניין הקרקעות: "המלצתי לחבריי במשך כל הקדנציה להתנתק ממנהל מקרקעי ישראל. לחזור למרות רק מחכיר אותן למספר שנים מוגבל על מנת שלא יפילו לידיים זרות, נדרש החליט על שינוי מדיניות, ולחסכים להעמדת חלק מאדמותיו למכירה. אם הרפורמה של נתיניה תגא לפועל ואדמות קק"ל יוצעו למכירה, מסביב אורי בנג, תושב נוה־החליט ונציג האיחוד הלאומי בדיקטטוריון הקרן, תתגשם למעשה גם מטרותן של התנועות הפרו־ערביות, שמעוניינות בהפקעת הבלעדיות של העם היהודי על הנכסים: "יהוי בלתי אפשרי יהיה לפקח או למי נתמכות האדמות. מכירה דרך אנשי קש היא תופעה מוכרת גם אצלנו, וברור שהערבים מכירים את השיטות הללו".

התחושה שלקרן הקיימת אבדו

ה ע ר כ י ם ,
ה תעמעה אצל
בנק שכנתויון
להתמקד במטרותיה
ום את הפטרט
בנק
הקרקעות.
אבל גיליתי
נזעק גם היום:
"איני חושב
שיש לנו מנדט"
סמכות יכולת
הקרקעות,
אמנם גם הצעד הזה לא תרם להתייעלות יוצאת דופן של קק"ל, כי לגוף הזקן יש גם בעיות נוספות, כמו ועד עובדים אלים במיוחד.

כתגובה להתרחשויות ביורה המשפטית, הוגשה בכנסת בידי ח"כ אורי אריאל הצעת חוק שדרשה לענן את הקשר המשפטי של קרקעות קק"ל לצורך יישוב יהודים בלבד. הצעת החוק עברה בקריאה טרומית ברוב עצום של 64 ח"כים מול 16, אך עודנה מצויה כיום בדיונים בוועדת הכלכלה.

**לא לייצר את עצמנו לדעת**
**"בסיכום הנגיילה של הקונגרס הוצהור על הרחבת המנגנון ב־6,000 פקידים נוספים ועל הכפלת כל משרותיו."**
**כך זה עובד: יו"ר העבודה אהוד ברק החליט להדיח את יו"ר קק"ל הנוכחי שטנצלר, ולמנות לתפקיד (ללא בחירות) את מקורבו, שר החקלאות שלום שמחון. כדי לעקוף את מפלגתו שלו, שמשעממה כאמור כבר מכהן בפועל שטנצלר, כרתו ברק ומקורבו ברית עם הגויים הרפוכרימים בארגון, וכך ביקשו להדיח את היו"ר המכהן. שטנצלר עתר לבית המשפט, והוציא פסק דין של לידו המשפט המחוזי שחייב את מפלגת העבודה לבחור את יושב הראש החדש של קק"ל באופן דמוקרטי, לא לפני שקבע שאהוד ברק, שמחון וחבריהם בעבודה מעלו באמון בית המשפט ופעלו בחוסר ניקיון כפיים**

**סמוטריץ': "העלינו זימה לקמת עמדות שמירה בצמתיים אסטרטגיים בצפון, כדי למנוע גנבות ולשומר על השטחים הפתוחים. זה הרי פרויקט שתפור בדיוק למידות של קק"ל, שהתקציב שנדרש לצורך הקמתו היה בסך הכל חצי מיליון שקלים בשנה, בסך הכל חצי מיליון שקלים בשנה, בידיה במושגים של קק"ל. הבאנו את שני יושבי הראש שלנו, הגשנו הצעות מסודרות, אבל זה לא אז הגשנו הצעות מסודרות, אבל זה לא אז לשום מקום**

ולא שאין פתרונות לבעיית הבלעדיות היהדית בקרקעות קק"ל, אבל הם דורשים קצת אומץ ומעוף. מצדדים נדירים למדי במסדרונות הקרן הקיימת. אורי בנק ניסה בכל כוחו לשלל את חבריו לשבור את הכלים בעקבות לחץ המדינה על קק"ל בעניין הקרקעות: "המלצתי לחבריי במשך כל הקדנציה להתנתק ממנהל מקרקעי ישראל. לחזור למרות רק מחכיר אותן למספר שנים מוגבל על מנת שלא יפילו לידיים זרות, נדרש החליט על שינוי מדיניות, ולחסכים להעמדת חלק מאדמותיו למכירה. אם הרפורמה של נתיניה תגא לפועל ואדמות קק"ל יוצעו למכירה, מסביב אורי בנג, תושב נוה־החליט ונציג האיחוד הלאומי בדיקטטוריון הקרן, תתגשם למעשה גם מטרותן של התנועות הפרו־ערביות, שמעוניינות בהפקעת הבלעדיות של העם היהודי על הנכסים: "יהוי בלתי אפשרי יהיה לפקח או למי נתמכות האדמות. מכירה דרך אנשי קש היא תופעה מוכרת גם אצלנו, וברור שהערבים מכירים את השיטות הללו".

התחושה שלקרן הקיימת אבדו

ה ע ר כ י ם ,
ה תעמעה אצל
בנק שכנתויון
להתמקד במטרותיה
ום את הפטרט
בנק
הקרקעות.
אבל גיליתי
נזעק גם היום:
"איני חושב
שיש לנו מנדט"
סמכות יכולת
הקרקעות,
אמנם גם הצעד הזה לא תרם להתייעלות יוצאת דופן של קק"ל, כי לגוף הזקן יש גם בעיות נוספות, כמו ועד עובדים אלים במיוחד.

כתגובה להתרחשויות ביורה המשפטית, הוגשה בכנסת בידי ח"כ אורי אריאל הצעת חוק שדרשה לענן את הקשר המשפטי של קרקעות קק"ל לצורך יישוב יהודים בלבד. הצעת החוק עברה בקריאה טרומית ברוב עצום של 64 ח"כים מול 16, אך עודנה מצויה כיום בדיונים בוועדת הכלכלה.

**לא לייצר את עצמנו לדעת**
**"בסיכום הנגיילה של הקונגרס הוצהור על הרחבת המנגנון ב־6,000 פקידים נוספים ועל הכפלת כל משרותיו."**
**כך זה עובד: יו"ר העבודה אהוד ברק החליט להדיח את יו"ר קק"ל הנוכחי שטנצלר, ולמנות לתפקיד (ללא בחירות) את מקורבו, שר החקלאות שלום שמחון. כדי לעקוף את מפלגתו שלו, שמשעממה כאמור כבר מכהן בפועל שטנצלר, כרתו ברק ומקורבו ברית עם הגויים הרפוכרימים בארגון, וכך ביקשו להדיח את היו"ר המכהן. שטנצלר עתר לבית המשפט, והוציא פסק דין של לידו המשפט המחוזי שחייב את מפלגת העבודה לבחור את יושב הראש החדש של קק"ל באופן דמוקרטי, לא לפני שקבע שאהוד ברק, שמחון וחבריהם בעבודה מעלו באמון בית המשפט ופעלו בחוסר ניקיון כפיים**

**שכונת הקוטג'ים החדשה**  
בניינות

**אדם**  
*אופטיק*  
קופרד אופטיק לננוז

[www.assuta-optic.co.il](http://www.assuta-optic.co.il)

**054-6799933**

---

רוצים ליהנות מכל היתרונות של ירושלים? בלי תורמים בוסניים? ביישוב יהודי? אדם מסנאן אולטימה מסוננת בת כ-1000 משפחות. בתי נוסט ומוקואות. ננים ובתי ספר, קופות חולים, מרכזים מסחריים, מנוון שירותים קוליטיים, הכל קרוב-קרוב לזכירה ובמזרח ישרל. בעיר. באול רלאת ולקשות

מרכז מידע אמנה  
1-800-260-240

נעמה- 054-6212844  
רויטל- 054-7687660

ואני שואל – אז מה? זה בדיוק הייעוד של הארגון הזה. ללכת לשטח ולהילחם את מלחמתו של העם היהודי על כל דונם.

"חמור מכך. יש לא מעט שטחי קק"ל שהושארו לחצרו הקמתו היה בסך הכל חצי מיליון שקלים בשנה, בדיחה במושגים של קק"ל. הבאנו את שני יושבי הראש לשטח, הסברנו, הגשנו הצעות מסודרות, אבל זה לא אז לשטח מקום, כי אין שם מי שידוע להזיז משהו. אין מישהו לחתום מולו".

גם חבר הכנסת אורי אריאל חש כך: "האיומים מצד המדינה בעניין מכירת האדמות היו הזדמנות טובה לפרוש מהברית עם המנהל. אם הקרן הייתה בחרת בניגול עצמי של נכסיה, היא הייתה נדרשת אמנם להתייעלות, אבל לא הייתה הופכת לעבד נרצע כמו שקורה היום. היא לא לקחה את הצ'אנס הזה. היא בחרה בנוחות. ממש מצער לראות איך הארגון הזה מאבד עצמו לדעת. המצב היום הוא שבקק"ל לא מצליחים לעמוד במטרות שלהם עצמם. רציני בזמנו לגרום לכך שהיא תפעל לפיתוח אתרים בירושלים כמו טיילת החומות, מערת צדקיהו וגיבעת התחמושת, אתרים לאומיים מוסכמים, אבל אי אפשר להזיז את זה, כי אין מי שקיבל החלטה. ועד העובדים שובת, הראשים לא מצליחים החלילט בינם לבין עצמם, וכולם כעת עוסקים בבחינות".

**קופסה שחורהכחולה**
**"הטיפול בגני לידים הוגבר תחת הסיסמה "עציץ בכל חלון", ואף הוקמה מחלקת הפרפראות לעידוד גידול פפרפרים בפברכים. אולם גולת הכותרת של גל ההתרמה החדש הייתה בכל זאת התנועה "פקיד אחד – עץ אחד". רחשבי הארץ נקראו לנטוע נטע דך של עץ על שם כל פקיד העוכר במיזת׳ר. 98 אלף העצים החדשים הסיפוי הרבה על נוף ארצנו הצעירה".**

תולדות המיזת׳ר / אפרים קישון

בלצאל סמוטריץ' מתנועת 'רבנים' (במקורה נקראה 'התנועה לשמירת אדמות ישראל'), מגלה שהסעיף שמשך את קק"ל יותר מכל לחתום על 'הסכם השעבוד' למנהל מקרקעי ישראל, לא נגע בקרקעות או בענייני חוון, אלא בהתחייבות של המנהל לזאוג לפנסיה של עובדי קק"ל: "איילו הקרן הייתה משאירה בידיה את הקרקעות במרכז הארץ במקום לסמור אותן למנהל, היא הייתה יכולה להרוויח יותר כסף, ובנוסף לממן את המטרות של הקמה – פיתוח התיישבות, יערות, רכישות. קק"ל עסקה ביום מעט מאוד בפיתוח, בייעוד ובכל מה שהשקיעה ביונם מצד ממונ, חלילה לנו! חווקא תרמה אלפיים עצים לעיר הפלשתינית החדשה רוואבי. כתבנו להם וגם ליועץ המשפטי לממשלה שאין להם רשות מעצם הגדרת התפקיד לעשות זאת. עד היום לא קיבלנו תשובות".

לדברי סמוטריץ', הקרן הקיימת פשוט לא מתפקדת, ולא רק בענייני חוון: "לפני שלוש שנים העלינו לבקשתם של רבני מדינת ישראל, לא נגע בקרקעות או בענייני חוון, אלא בהתחייבות של המנהל לזאוג לפנסיה של עובדי קק"ל: "איילו הקרן הייתה משאירה בידיה את הקרקעות במרכז הארץ במקום לסמור אותן למנהל, היא הייתה יכולה להרוויח יותר כסף, ובנוסף לממן את המטרות של הקמה – פיתוח התיישבות, יערות, רכישות. קק"ל עסקה ביום מעט מאוד בפיתוח, בייעוד ובכל מה שהשקיעה ביונם מצב שמשמ מתיבויישים בדיקטוריון להתייחס לעניין רכישת האדמות.

" חברת דיקטטוריון שהשתתפה איתי בעימות פומבי בנושאים אלה טענה בארזוני ששינוי הכיוון של הקרן מוצדק, מכיוון שממילא ל'א נשארו בארץ קרקעות שאפשר לקנות מידיים ערביות'. ברור שהאקסיומה הזאת לא נכונה. אילו קך נחליט שקק"ל תרחיב את טווח השפעתה גם מעבר לקו הירוק, או אפילו תפנה לגליל, נגלה שעוד נותרו כמה אדמות שאפשר לנאול. ואלום המצב כיום הוא שאני כמעט היחיד בדיקטטוריון שמזכיר שצריך לייחד את הגליל.

"ההנהלה הנוכחית מצויה במצב שבו היא לא מוכנה להסתכן אפילו בעימות הקלוט ביותר. כך, לדוגמא, 90% מהקרקעות החלופיות שאנחנו אמורים לקבל מהמניהל במסגרת חילופי הקרקע המוצעים יהיו בנגב ורק 10% בגליל. כנטיסיתו להבין למה, התברר לי שבגליל הטקס סבוך, ושכמעט על כל קרקע יש איזו תביעת בעלות ערבית.

זימה להקמת עמדות שמירה בצמתיים אסטרטגיים בצפון, כדי למנוע גנבות ולשומר על השטחים הפתוחים. זה הרי פרויקט שתפור בדיוק למידות של קק"ל, שהתקציב שנדרש לצורך הקמתו היה בסך הכל חצי מיליון שקלים בשנה, בדיחה במושגים של קק"ל. הבאנו את שני יושבי הראש לשטח, הסברנו, הגשנו הצעות מסודרות, אבל זה לא אז לשטח מקום, כי אין שם מי שידוע להזיז משהו. אין מישהו לחתום מולו".

גם חבר הכנסת אורי אריאל חש כך: "האיומים מצד המדינה בעניין מכירת האדמות היו הזדמנות טובה לפרוש מהברית עם המנהל. אם הקרן הייתה בחרת בניגול עצמי של נכסיה, היא הייתה נדרשת אמנם להתייעלות, אבל לא הייתה הופכת לעבד נרצע כמו שקורה היום. היא לא לקחה את הצ'אנס הזה. היא בחרה בנוחות. ממש מצער לראות איך הארגון הזה מאבד עצמו לדעת. המצב היום הוא שבקק"ל לא מצליחים לעמוד במטרות שלהם עצמם. רציני בזמנו לגרום לכך שהיא תפעל לפיתוח אתרים בירושלים כמו טיילת החומות, מערת צדקיהו וגיבעת התחמושת, אתרים לאומיים מוסכמים, אבל אי אפשר להזיז את זה, כי אין מי שקיבל החלטה. ועד העובדים שובת, הראשים לא מצליחים החלילט בינם לבין עצמם, וכולם כעת עוסקים בבחינות".

משש רצינו לראיין את יו"ר קק"ל הנוכחי שטנצלר. לשאול אותו, בין השאר, האם במצב הקרן היום מוצדק בעיניו שכביתות ילדיו יעצבו קופסאות תכולות של קק"ל. האם בהכירו את מסלול הכספים בגוף הענק הזה, יעידו קק"ל הנוכחיים מצדקים לחנן גם את הזור הצעיר הנוכחי על מצוות התרומה לקרן האדמות של העם היהודי. ואלום לצער הלב הוא סירב להתראיין, ושלה אותו לעבוד מול משרד יחסי הציבור שלו (שכצפוי לא שיתף פעולה). במדיירו נואה שהקוראים וכאים להסיק ביצמט את המסקנות על חשיבות הגוף שבראשו הוא עומד.

**"יש לא מעט שטחי קק"ל שהושארו מחוץ לגדר ההפרדה בעוטף ירושלים, והיו פניות לקק"ל שתענתו נגד המדינה כבעלת הקרקע וכמייצגת העם היהודי לדורותיו, שתתבע משפחות ערביות שהולכות ומשתלטות על הנכסים. ומה עשתה קק"ל כלום**

## תפילת הנוטע

הרב בן ציון הי עוזיאאל זצ"ל

---

**אבינו שבשמים,** בונה ציון וירושלים  
ומכונן מלכות ישראל

השקיפה ממועון קדשך מן השמים  
וברך את עמך ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו  
כאשר נשבעת לאבותינו.

רצה ה' ארצך  
והשפע עליה מטוב הסדך.  
תן טל לברכה וגשמי רצון הורד בעתם  
לרוות הרי ישראל ועמקיה ולהשקות בהם כל צמח ועץ.  
ונטיעות אלה אשר נתנו נוטעים לפניך היום  
העמוק שורשיהם וגדל פארם למעון יפתחו לרצון  
בתוך שאר עצי ישראל לברכה ולתפארה.

---

הזוק ידי כל אחינו העמלים בעבודת אדמת הקודש  
ובהפרחת שגמומתה.  
ברך ה' חילם ופעל ידם תריצה.  
אמן

**מבצע**  
בקניית מוצרי ט"ו בשבט - 5 פס לטר 1993 בלבד

עץ זית בכיים    סריות ארון ישראל    ספרים

---

**להזמנות: 1-800-242-999**  
משלוחים עד הבית בכל הארץ

**אחיה חשק**  
כשר לסם כולל שנת הושג

# מקדש

**הרב מנחם מקובר**, ראש ארגון "והראנו בבנינו" לקידום תודעת המקדש

## ירושלים וקדושתה

הר המוריה הוא המקום שה' איווה למושב לו. זהו מקום השראת השכינה, שתוקף קדושתו מאז ראשית הבריאה. שלוש קדושות, שתוקפן מן התורה, קיימות בירושלים. קדושות אלו מקבילות לקדושות שהיו בעת חניית בני ישראל סביב למשכן בתקופת המדבר. הקדושה הראשונה היא **• קדושת ירושלים שבין החומות**, הנקראת בשם מחנה ישראל. קדושה שנייה היא **• קדושת הר הבית**, הנקרא בשם מחנה לויה, ואילו הקדושה השלישית היא **• קדושת העזרה**, שהיא החומה התוחמת את החצר הפנימית של המקדש, שבה הייכל ומזבח העולה, והיא נקראת בשם מחנה שכינה. לקדושת המחנות משמעות הן מבחינת הקרבת הקרבנות, הנעשית בעזרת בלבד, הן מבחינת אכילת בשר הקרבנות והן מבחינת שילוח טמאים. כך שלהלכה, לדוגמה, טמא מת אסור באיסור שחיבים עליו כרת בכניסה אל מתחם העזרה המקודשת.

## הר הבית והעזרות

גודלו של הר הבית בתחילת ימי הבית השני היה **חמש מאות על חמש מאות** אמה (כ־250 על 250 מטר). גודלו של מתחם הר הבית כפי שהוא היום הוא כמעט כפול, וזאת תוצאה של הרחבה שעשתה בעיקר בתקופת הורדוס, מה שמקשה עלינו את זיהוי מיקומו המדויק של השטח המקורי. הנוכנס אל ההר היה נתקל בדרכו בדרך בנובה עשרה טפחים (כמטר), ולנכרים לעבור את הגדה מעבר לגדר נמצא שטח הנקרא בשם **• 'החיל'**, שהקיפה את חומה העזרה ונקראה בשם **• סורג**. מדרבנן אסור לטמאי מת **•** ולנכרים לעבור את הגדה מעבר לגדר נמצא שטח הנקרא בשם **• 'החיל'**, ובו **• שתים עשרה מעלות** המובילות אל מתחם העזרה. בצדה המזרחי של העזרה נמצאת **עזרת נשים**. זהו שטח המשמש בעיקר כמקום כינוס לנם, ובגדיו כמה לשכות שהידועה שבהן היא לשכת השמנים שבה אחטנו את השמן ואת היין. מאכן נעפיל באמצעות **• חמש עשרה מעלות אל שערי ניקוח**, המוביל אותנו אל תוכני **העזרה המקודשת**.

השטח שבמזרח העזרה נקרא בשם **'עזרת ישראל'**. זהו שטח צר, שרוחבו רק אחת עשרה אמות (**פחות משישה מטרים**). לשטח זה נכנסים לשם תפילה והשתחויה ישראלים טהורים. ארבע מעלות מובילות למתחם של עזרת הכהנים, שבמרכזו נמצא מזבח העולה, שהוא לב המקדש. מימין למזבח, בצדו הצפוני, נמצא אווז **בית המטבחים**. בו מתבצעת שחיטת הקרבנות, ולשם כך מיועדות 24 טבעות השחיטה. לצדן נמצאים עמודים ושלחנות המיועדים להפשטת העור ולהדחת איברי הקרבנות.

בתקופת הבית המזבח היה בנוי מאבנים. זהו מבנה גדול, שגובהו עשר אמות (כחמישה מטרים), כגובה **בית בן שתי קומות**. רוחבו בתקופת הבית השני ל"ב על ל"ב אמה, כ־16 מטרים כל צלע. אל המזבח עולים באמצעות כבש, שאף אורכו ל"ב אמה, ומאכן שאורכו הכולל של המבנה מתחילת הכבש בדרום ועד לצפון הנו למעלה **משלושים מטרים!**

- על גג המזבח נמצאות שלוש מערכות אש: **• המערכה הגדולה**, עליה מקטירים את איברי הקרבנות,
- מערכת הקטורת** שממנה לוקחים גחלים עבור הקטורת המוקטרת בהיכל, **•מערכת אש התמיד** שבה דולקת אש באופן קבוע. במרכז המזבח נמצא **• התנור**, אליו צוברים את הדשן של הקרבנות. למזבחי יש **• יסוד**, שזו מדרגה המקיפה את המזבח בחלקו התחתון בשני צדדים: במערב ובצפון. על היסוד שופכים את שיירי דם הקרבנות. בראש המזבח ניצבות קרנות. מבנה גג המזבח הוא **ריבוע מדויק**. בחלקו העליון של המזבח נמצא **• הסובב**, מדרגה המשמשת לזריקת הדם של חלק מהקרבנות. אל הסובב עולים באמצעות הכבש הקטן.

## הקרבן

### סוגי הקרבנות הכלליים

הקרבנות קרבים מבהמות, מעופות או מן הצומח. הבהמות הן בקר וצאן בלבד.

מערכת הקרבנות נחלקת לשני סוגים מרכזיים: **קודשי קודשים** ו**קודשים קלים**. ביניהם קיימים קרבנות ציבור וקרבנות יחיד, שחלקם חובה וחלקם רשות. נעסוק תחילה בקרבנות הבהמה. **קודשי קודשים** – קרבנות בדרגת חומרה גבוהה, שעיקר עניינם הוא כפורה. למערכת זו שייכים סוגי הקרבנות הבאים: **עולה, חטאת, אשם וכן שלמי צבור**. הם נחשטים בצדו הצפוני של מזבח העולה.

**קרבן עולה** הוא קרבן שעולה כולו כריח ניחוח לה', ופרט לעורו שניתן לכהנים לא נהנים ממנו. הוא קרב נכרות הכתוב, כמו קרבן התמיד וקרבנות המוספים, או קרבנן נדבה שעניינו לדוגמה תיקון למחשבות נמנות או התקרבות לה' יתברך.

**קרבנות החטאת והאשם** קרבים כתיקון לחטאים מסוימים שאותם קבעה התורה. חלק מחליבים הפנימיים, הנקראים בשם **אמורים**, מוקטרים על גג המזבח, ויתר בשרם נאכלים לכהנים זכרים בתחום העזרה המקודשת.

**חטאת פנימית** – קרבנות מסוימים מאוד (כמו קרבן העלם דבר שמקריבים חברי הסנהדרין אם הורו בשוגג הלכה שחיבים עליה חטאת). את אמוריהם מקטירים על אש המערכה ואילו את דמם מזים בתוך ההיכל (לפני הפרכתו ועל מזבח הזהב). יתר בשרם נשרף מחוץ לירושלים. בין קרבנות אלו מצויים גם שניים מקרבנות יום הכפורים, פרו של הכהן הגדול והשעיר לה', שאת דמם מזים גם בקודש הקודשים.

**קודשים קלים** – קרבנות שאינם קרבים ככפורה אלא רק כנזרת הכתוב, כתודה או כהתקרבות לבואר יתברך. במערכת זו נמצאים קרבנות השלמים, שקרבים כנדבת יחיה. המיוחד בהם הוא שיש בהם ממד של שלמות: יש בהם חלק למזבח (האמורים), חלק לכהנים, וחלק לבעלים. פרט לשלמים נכללים בסוג זה קרבנות נוספים: קרבן התודה שעמו קרבנות ארבעים חלות, קרבן הפסח שהוא קרבן ייחודי עם הלכות מיוחדות, וכן קרבנות הבכור והמעשה.

### עבודות הקרבן המרכזיות

עבודות הקרבן המעכבות בקרבנות הן: שחיטה, קבלת הדם, הולכת הדם וזריקת הדם.

**שחיטת הקרבן** – השחיטה שורה גם בור, שאינו כהן. השחיטה מתבצעת בצפון העזרה בקרבנות קודשי הקודשים, ובכל העזרה בקרבנות סוגו קודשים קלים. בקרבנות מסוימים, כמו עולה, חטאת וקרבן תודה, הבעלים סומכים ידיהם על ראש הקרבן לפני שחיטתו ומתוודים.

**קבלת הדם** – את דם הנפש של הקרבן המזבח מקבל אחד הכהנים לתוך כלי שרת, הנקרא בשם **'מזרק'**.



השלב הבא הוא ה**וולכת הדם** – הכהן מוליך את המזרק לעבר המזבח. הפעולה האחרונה, **זריקת הדם**, תלויה בסוג הקרבן. בקרבנות מסוג עולה, אשם ושלמים הדם נזרק בחלקו התחתון של המזבח

(קרבנות הצפוני־מזרחית והדרומית־מערבית). יוצא הדופן היחיד הוא קרבן החטאת, שדמו ניתן בחלקו העליון של המזבח, על ארבע הקרנות.



קיימות עבודות נוספות במהלך הקרבת הקרבן, שאינן מעכבות, והן: סמיכה, הפשט עור הקרבן, שפיכת שיירי הדם, העלאת האיברים לכבש, מליחת האיברים, הקטרת האיברים על אש המערכה, ניסוך היין ומנחת נסכים.

יצור רחב וגדול מתחבר כיום ללימוד עולם המקדש והקודשים דרך לימוד הדף היומי בסדר קודשים. דומני שמן הראוי להפנות את הזקוקים לעולם נשגב וטמיר זה, לחשיבות הלימוד והערגה, ומתוך כך להתעורר אל התכלית הנרצית מלימוד זה, שהיא **בניין בית המקדש**. אלפיים שנה יהודים מתפללים ומייחלים למקדש, כמהים אל מציאות נשגבה ועלומה שנוראית כחזיון תעתועים רחוק ומסקרן.
כותב על כך הרמב"ם (בפירושו לסוף מסכת מנחות): ”וְאָמַר: תְּלַמְדֵי חֻכְמֵים הַעוֹסִקִים בְּהַלְכוֹת עֲבוּדָה מַעֲלָה עֲלֵיהֶן הַכְּתוּב כֹּאִילוּ בְּנֵהוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיַמֵּיהֶם, וְעַל כֵּן רָאִי לֹאֲדָם לְהַתְּעֵסֵק בְּדַבְרֵי הַקְּרִבְנוֹת וּלְשֹׂאת וּלְתַתּוֹת בָּהֶן, וְלֹא יֵאמַר הֲרִי הֵן דְּבָרִים שְׂאִין צוֹרֵךְ לַהֵן בּוֹמֵן הַזֶּה כְּמוֹ שְׂאֻמְרִים רַב בְּנֵי הָאֲדָם”. הרמב"ם מעורר את חשיבות העיסוק בנושא המקדש והקרבנות, בהיותם מפתח לקיומם המקדש מהריסותיו. באופן דומה כותב רבנו בעל ”שבט מוסר” (פרק מ'): ”בְּעִנְיַן הַקְּרִבְנוֹת אָמַר: כֹּל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּפִרְשֵׁיּוֹת הַקְּרִבְנוֹת כִּרְאוּי הַנָּה הוּא כֹּאִילוּ עוֹסֵק מְכַל יוֹם בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְגוֹ”כ כֹּאִילוּ בְּנֵה מִזְבֵּחַ וּמְקַרֵּב עֲלָיו מִמֶּשׁ הַקְּרִבְנוֹת... גַּם הוּא סִיבָה לְקִיּוֹם עוֹלַם הַתַּחַתּוֹן וּלְקִיּוֹם עוֹלַם הָעֲלִיוֹן”. כדי להעציץ את עצמנו ולהתחבר לשרוש הנושא ננסה לסקור במאמרו את יסודות עולם המקדש והקודשים. נתבונן הן במבנה הכללי של המקדש והן בנקודות בסיסיות ממהות עולם הקרבנות.



**נסכים באמצעות טבלה את ההבדלים בין סוגי הקרבנות הכלליים:**

מקום שחיטה	מקום האכילה	מי האוכל?	מהי נאכל?	קודשי קודשים
צפון העזרה	בעזרה	כהנים	בשרך יום וילה (פרט לקרבן עולה שאים נאכל)	קודשים קלים
כל העזרה	ביחשלים שבין החומות	כהנים ובעלים	בשרך שני ימים וילה אחד (פרט לקרבן תודה ושלמי חיר שאנכלים במשך יום וילה)	

#### סוגי הקרבנות

סוג הקרבן עולה	מין	יצבור יחיד	אופן זריקת הדם	האם נסמיכה?	מה מוקטר על גג המזבח?	מה נאכל ועל-ידי מי?	סוג קודשי קודשים
זכרים	שניהם	אחא על קרנות המזבח, בחלקו העליון	כן	כן	לעורו	לא נאכל	קודשים קודשים
<b>חטאת</b>	זכרים או נקבות	שניהם	האזה על קרנות המזבח, בחלקו העליון	כן	האמורים (החלבים הפנימיים)	לג בשרו, פרט לאמורים - לכהנים	קודשים קודשים
<b>אשם</b>	זכרים	יחיד	כמו קרבן עולה	כן	האמורים	כמו חטאת	קודשי קודשים
<b>שלמים</b>	זכרים או נקבות	יחיד או ציבור	כמו קרבן עולה	כן	האמורים	פרט לאמורים החזה והשוק לכהנים, והשאר לבעלים	קודשים קלים
<b>בנוו</b>	זכר	יחיד	שפיכה על היסוד	לא	האמורים	פרט לאמורים, נאכל לכהנים	קודשים קלים
<b>מעשר פסח</b>	זכר או זכר	יחיד	שפיכה על היסוד	לא	האמורים	פרט לאמורים, נאכל לבעלים	קודשים קלים
	זכר	יחיד	שפיכה על היסוד	לא	האמורים	פרט לאמורים נאכל לגני התבונה	קודשים קלים

### קרבנות העוף

שני סוגי עופות בלבד כשרים להקרבה בקרבן, הם תורים ובני יונה.

שני יימים הבדלים בין קרבנות מן העוף לבין קרבנות בהמה. המרכזיים הם: קרבן העוף כשר



מאלו של עולת העוף וחטאת העוף.

#### המנחות והנסכים

המנחות הן "קרבנות" מן הצומח. הן קרבות כמנחת ציבור, או כמנחת יחיד וזאת או כחובה או כנדו ונדבה כפי שיפורט לקמן. עבודות המנחה מקבילות לעבודות הקרבת קרבן מן החי. המנחות ששוחות בדרך כלל מסולת חיטה, ובשני מצבים משעורה ("שתי הלחם" – ציבור, מנחת סוטה – יחיד).

המנחות באות בדרך כלל מצה, כלומר לחם (פרט לשתי הלחם בשבועות ולעשרה לחמי תודה).

קיימות מנחות של ציבור: לחם הפנים, המונח על שולחן הזהב בהיכל, מנחת העומר בפסח ומנחת שתי הלחם בשבועות. מנחות היחיד קרבות או כחובה (כמו מנחת חוטא או מנחת חביתין של כהן גדול) או כנדבה בצורות הכנה שונות: מנחת סולת או מרחשת (הנאפית במעין מחבת) ועוד.

### הבטחת מרן הרב אליהו זצ"ל מגנזי מרומים



אלמלא הרב החלבן היה אומר לי שמדובר בדברי אמת ושעילוי לפרסומם, ואלמלא הרב שמואל אליהו היה מעודד אותי לפרסם את הדברים, אולי לא הייתי מפרסמם.
בליל שישי, ערב שבת לפני שבוע, פרשת בא, בעוד אני עוסק בהכנת הכתבה שלפניכם, חלם בני הבנות, שמשם אינו מהמרבים לחלום, את החלום הבא.
אנו יושבים בביתנו סביב שולחן השבת. בראש השולחן יושב מרן הרב מרדכי אליהו זצ"ל. הוא אווזו בידיו ספר העוסק בענייני הבית השלישי, ומענין בו בהתפעלות ובשמחה רבה.
בידו השנייה הוא מוחא את ביאורו של הרמב"ן לגזרה ומראה לי כמה קטעים. לאחר מכן, כן מספר בני, הרב פונה אליי בשתותו לב, ומורה לי שעילוי לפרסם במסגרת ההרצאות שאני מעביר את החשיבות והחובה שבלימוד נושא המקדש ובעיסוקו בו כיום. ואם לא די בכך – הוא חתם את דבריו באמור **שהוא מבטיח שכל העוסק בנושא המקדש יש לו חלק לעולם הבא**.

הדברים התורו בי רושע ען, ועוררו בי רגשות חזקים. בעודו חי היה מוונן ורבונו מרן הרב מרדכי אליהו זצ"ל מוזקד אותי מאוד בנושא הפצת תורת המקדש. הפעם האחרונה שבה זכיתי לראות את מני הרב, ולהתברך מפיו, הייתה בעת ששכב על מיטת חלוי. הבאתי לפניו את טיוטת ספרי "אוצר הבית השלישי" שאותו הוא לא זכה לראות, ולמרות מצבו הוא התאמץ וקרא את ההקדמה לספר. פניו אדור משמחה, והוא אותי מבילות עיניו חמות וחזיק אותי אהא.

שבוע בדיוק לפני פטירת מרן הרב זצ"ל נמשתי עם בנו, מו"ר הרב שמואל אליהו שליט"א, בלשכת הרב בירושלים. הבאתי עבורו ועבור מרן הרב את הספר שיצא מהדפוס. הרב שמואל הניח את הספר על שולחנו של הרב זצ"ל, ושם היה הספר מונח בעת פטירת הרב.

מיד אחריו שבני סיפר לי את החלום, שיתפתי את הרב החלבן בדברים, וכאמור הוא חיזק את אמיתות החלום ואת הצורך להפיץ מסר זה בקרב הציבור הרחב.

דברי חיזוק אלו של מרן הרב זצ"ל הם איתות וסימן על הצורך להמשיך ולקדם את הנושא.

אני עסוק בימים אלו בהקמת אתר אינטרנט מרכזי לתודעת המקדש, שבמסגרתו אני מקווה להמשיך ולחזק את הקשר של כלל הציבור אל בית מקדשנו.

הרב מנחם מקובר

### דברי מרן החפץ חיים בדבר ההתעוררות ללימוד קודשים

כך כותב מרן החפץ חיים בספרו 'ציפית לישועה': ”...בימינו אלה, שבוורו שלחנו שהמם יעקבתו דמשיחא ולא רחוק היום שיתגלה כבוד ה' בעולם על ידי ביאת אליהו הנביא ומשיח צדקנו, ונזכה לבניין בית המקדש ונקריב אז קרבנות כפי שכתוב בתורתנו הקדושה, הרי אנו צריכים להכין את עצמנו בלימוד דיני עבודת הקרבנות ודיני הקודש והמקדש...”

**ותחזינה עינינו בשוּבך לציון ברחמים**

**התמונות לוקוחות מתוך האלבום המהודר "אוצר תורת הקרבנות" שעומד לצאת לאור בקרוב בהוצאת 'דני ספרים'. תודה לארגון 'והראנו בבנינו' וכן לעמותת היכלא דרשב"י**

# בוחרים עתיד

## יריד מוסדות ההשכלה הגבוהה בשיחוף עולם קטן

### כל המוסדות, כל המכללות, כל הקורסים וכל מכוני הפסיכומטרי במקום אחד!

בואו גם אתם לקחת חלק ביריד ואף אחד לא יפספס אתכם.

היריד יתקיים בתזמון מושלם לתקופת ההתלבטות לגבי לימודים לשנה הבאה.

**מופע סיום לבאי הכנס בלבד**

## יום חמישי כ"ט בשבט 3.2.11 בנייני האומה בירושלים

**אתם ממש לא רוצים לפספס!**

# תורה ומד"א

**אביעוד הזניז**

כשנים עשר אלף איש משתייכים למערך המתנדבים של מד"א. למעלה מ־7,000 מתוכם הם מתנדבי נוער. אין בידי מספרים מדויקים, אולם ע"פ הנתונים של מד"א עצמו – אהוז גדול מתוכם הם מתנדבים דתיים.

לפני קצת יותר משנה – בגיליון 225, התפרסמה הכתבה "תורה ומד"א". בכתבה זו נפרסו מעט מהמורכבויות הרבות שעמן נפש מתנדב דתי במהלך ההתנדבות במד"א. השירות המשותף של בנים ובנות בגיל צעיר, כמו גם המפגש עם בני נוער שאינם דתיים, בצירוף העובדה ששירותי במד"א מלווה במתח נפשי גבוה ובחוייות מסעירות משותפות רבות, גורמים ביחד להתמודדויות מאוד לא פשוטות. ההרגשה שאנו מצילים חיים מפנה לעומם על האפשרות לשים לב לבעיות האמתיות ולגבולות שפוצרו.

בנוסף, החיכוך המתמיד, שלעיתים קרובות הוא אפילו נצרך והכרחי, וההיחזים הזמניים לנעת בחולה או במתנדבת לצרכים טיפוליים – גורמים גם הם לשחיקה לא קטנה. שלא לדבר על מערכות יחסים שנוצרו לא פעם בין מתנדבות למתנדבים או לעובדים מבוגרים.

בעיות נוספות בהתנדבות במד"א נוגעות להלכות שבת: ידוע מאמר הת"ז על השולחן ערוך כי מי שאינו לומד הלכות שבת, בהכרח יעבור על כמה איסורים. הדברים אמורים לפי אדם פרטי, ונכונים פי כמה וכמה כלפי אנשי מד"א, הנפגשים מדי שבת בהלכות פיקוח נפש וספק פיקוח נפש, והלכות שבת אחרות. השאלות רבות מספר: לכמה מתנדבים מותר להיכנס לאמבולנס בשבת – כמה שפחות או בהרכב מלא? האם מותר לחזור לתחת לאחר מקרה? האם מותר להסתובב עם הנגה ברחבי האזור? ומה עושים כשפתחת הדלת באמבולנס מדליקה אור? השאלות אינן מבצעיות בלבד, והן כוללות התמודדות עם נהלים ובעיות טכניות כמו הקוד בכניסה לתחנה, מילוי טפסים, עבודה עם סמפון, דיבור בקשר וכו'.

בכיר במד"א שאתו דיברתי אמר שהוא אינו עובד בשבת, ממת הסיבוך הגדול הכרוך בכך.

אכן, השאלות הרבות והשחיקה גורמות להידרדרות ולנפילות. לא בדקתי את הנתון הזה, אולם ממה שראיתי, שמעתי ונתקלתי – אחוזי הדתי'שים במד"א בודים במיוחד. הכתבה שפורסמה אז ע"י עזות 'לפלי' העלתה שאלות רבות, אולם נראה היה שתשובות – אין. היו שטענו כי צריך לקרוא לנוער להליר רגליו במד"א, אך מלבד הבעייתיות הגדולה בתפקדת המערכת, מה יהיה על אותם אלו (כמוז) שכבר עמוק בפנים?

בתחנות שונות ניסו למצוא פתרונות נקודתיים לבעיות: בתחנה בירושלים ייחדו משרתו אחת נפרדת, ורישום טפסים בשבת התאפשר חלקית באמצעות שימוש ב"טופס שבת".

**הכנו עבורכם הכל כדי שתוכלו יום יום כמה דקות ללמוד עם הילדים**

**טפ יומי**  
*כפי אמרו יומיאן אפרים ווארי*

**הלכה יומית**

**שאלת פנים**  
*פרשה יתרו*  
כמה בנינים היו למשה רבינו?  
מה שנתמם? (שמות יח, ג-ד)  
*תשובות בארז*

**שאלת פנים**  
כמה בנינים היו למשה רבינו?  
מה שנתמם? (שמות יח, ג-ד)  
*תשובות בארז*

**הרשמו לניסיון חינם!**

**יום א'**

**מסיפורי התנ"ך**  
שצטול והפאתספנתה

**רוצה לבקר את הנביא מבלי להביא לו תשורה קטנה?"**  
אם את הבעייה הזו ניתן לפתור? אמר הנער לשאול, "יש לי מטבע יפה, ניתן אותה כשי לנביא!"  
☺☺☺

**שאלו והנער פנו לעבר השביל המוביל העירה, סקרנים לקראת המפגש עם הנביא. באותם הימים נהוג היה לכנות את הנביא בשם "הרואה" על שם שהוא חזה ורואה את העתיד.**  
מרחוק ראו כמה נערות יוצאות לשאוב מים.  
☺☺☺

**האם אתו יודעות במקרה היכן נמצא הרואה? שאלו שאול והנער את הבנות.**  
"דאי" השיבו הבנות במקהלה. כל אחת מהנערות רצתה להשיב לשאלתו של הנער, והגבוה ונערו, המילים שלהן התערבו אלו באלו: "ישו", "נהנו", "לפניך?", "מהרה", "היום בא לערני..."  
☺☺☺

**שאלו ונערו הודו לנערות החביבות והמשיכו במעלה השביל..."**  
הנער לשאול, "יש לי מטבע יפה, ניתן אותה כשי לנביא!"  
☺☺☺

**שאלו והנער פנו לעבר השביל המוביל העירה, סקרנים לקראת המפגש עם הנביא. באותם הימים נהוג היה לכנות את הנביא בשם "הרואה" על שם שהוא חזה ורואה את העתיד.**  
מרחוק ראו כמה נערות יוצאות לשאוב מים.  
☺☺☺

**האם אתו יודעות במקרה היכן נמצא הרואה? שאלו שאול והנער את הבנות.**  
"דאי" השיבו הבנות במקהלה. כל אחת מהנערות רצתה להשיב לשאלתו של הנער, והגבוה ונערו, המילים שלהן התערבו אלו באלו: "ישו", "נהנו", "לפניך?", "מהרה", "היום בא לערני..."  
☺☺☺

**דף דוגמא:**  
**יום א' השבוע, פרשת יתרו**



**קבוצה של מתנדבים דתיים ברחבי הארץ התחילה להתאגד ולהתחבר. לאחר זמן רב של פעילות, ומתוך הבנה שיש צורך בשינוי מערכתי – החלטנו לכנס לחבר את כל הדתיים שמתנדבים במד"א, נוער ומבוגרים. המטרה הראשונה שלנו היא קיום מסיבת פורים למתנדבים דתיים, ע"פ רוח ההלכה, ובהמשך – ברצוננו לבנות מסגרת שתאחד את כל בני הנוער**

והבוגרים המתנדבים במד"א, תיתן מענה לשאלות הלכתיות ולבעיות פרקטיות, מסגרת שתיתן אפשרות להתמודדות רוחנית המותאמת לצרכים שלנו. בדיוק כמו המענה הנפשי שמד"א נוהג לאחד מקרים קשים, יחיבת לקום כתובת למענה ולסיוע רוחניים.

זימה זו היא נצרכת דחופה, חייבים להבין כי בני הנוער והבוגרים הדתיים הרבים החובשים (תרתו משממ) את ספסלי האמבולנסים של מד"א, זקוקים למענה מסודר ומערכתי. אנו פונים לאנשי חינוך ולמורים לצטרף לזימה. כמו כן, נשמח ללל עזרה לבני הארגון והזמיןן של מסיבת פורים הקרובה.

מתנדב או עובד במד"א נשמח לעמוד בקשר: **mados01@gmail.com**  
הכותב הינו חובש מתנדב במד"א ירושלים.

נדב גדליה גלעד
"מצלמה רצה? סאונד רק? אחת, שתיים, שלוש ...ו. בעזרת השם!" כך זה נשמע על הסט של הסרט "קשר חופשי", סרט שאשון מסוגו מבית ההפקה של ישיבת "תורת החיים". כאן במיימים את החיים אחרת ומניחים את הדעת למי שהתיישא לנמרי מדתיים שעושים קולנוע ומלכלכים על הגור שממנו יצאו. צמד המילים "בעזרת ה'" מחליף כאן את המילה 'אקשן', על אף שאקשן כאן היא בהחלט לא מילה נסה. בית הספר לקולנוע 'תורת החיים' ובית ההפקות שלו מלמדים קולנוע ועושים סרטים מקצועיים שמצליחים לרגש ועל הדרך לחזק מצווה כלשהי.

'קשר חופשי' למשל, מספר סיפור נפיץ בהחלט שנוגע בנימים העדינים בחברה הדתית-הלאומית אך לא מעורר פרובוקציות מתבקשות. הסרט מספר את סיפורו של שמיניסט שעובר תהליך של התחזקות ואת הקשיים החברתיים הנובעים מכך. העלילה מכניסה על הדרך גם את דילמת האינטרט המדוברת כל כך. הסרט נמצא בעריכה בימים אלו ואמור לצאת לסבב הקרנות ברחבי הארץ, בעיקר בבתי הספר הדתיים.

את בית הספר לקולנוע 'תורת החיים' הממוקם ביד" בנימין, מנהל כיום שגב כהן (32) יחד עם צוות שלם של מורים מקצועיים שמלמדים את מקצועות הקולנוע השונים: בימאות, תסריטאות, עריכה, הפקה וצילום.

"בגיל 21 חזרתי בתשובה", מספר שגב. "גדלתי בנוש קטיף ומגיל צעיר נמשכתי מאוד לקולנוע. כשחזרתי בתשובה, הכי קשה היה לי לעזוב את הסרטים, אבל ב"ה הצלחתי. כשנפתח בית הספר לקולנוע 'תורת החיים' הצטרפתי אל הלימודים. יש בי משיכה גדולה לעסוק בקולנוע, והניסיון הקולנועי שלי מהעבר הא־דתי שלי עזר לי מאוד, בדיעבד".

**אדם מוצא את התפקיד שלו בחיים. תפקיד תורני בכל תחום, וזה יכול להיות גם חקלאות, קולנוע וכל נושא חיובי אחר. אדם צריך לדעת שהוא חלק ממפעל יהודי תורני גדול בכל אשר הוא עושה ושהוא פועל עם הקב"ה לתיקון העולם**



יש לך דוגמה לסרט שמעבר לכף בامת שינה באנשים משהו פנימי?

"קח את 'אופשיזון', זה סרט קולנוע שאתה גם מרגיש בו ונהנה כמו בכל סרט, אבל בנוסף אתה מתחזק בתפילה, באמונה, בנזווית. ערכים שגם בהרצאה של שעה קשה יותר להעביר אותם. ומדובר בסרט לא הווי, אנושי, שהצליח בארץ ובעולם בגדול".

**יש לדעתך סיבוי שנראה את הסרטים שלכם גם בקולנוע הקונבנציונלי?**  
"תחום הקולנוע בארץ מאוד סגור, וקשה מאוד לחדור למגזר הכללי. אם אתה לא שייך לבתי הקולנוע או לחברות הטלוויזיה, הסיכוי שלך להצליח די קלוש. מצד שני, יש לנו קהל גדול שאנחנו מעריכים שהוא מונה כ־800 אלף איש, שרוצה קולנוע יהודי, ויש לנו תכניות ארוכות כיצד להגיע אליו. בין היתר מדובר על הקמת 'בתי קולנוע יהודיים'. אמנם ברוך ה' אנחנו זוכים לקפיצות דרך, ונתוך ארבע שנים אנחנו עושים סרטים באורך מלא ומשתתפים בפסטיבלים בעולם, אבל אנחנו בתחילת הדרך והדרך עוד לפנינו. אידאליים יש לכם זה יפה, אבל ידוע שקולנוע הוא תחום יקר – מה עם הכסף? הקולנוע הישראלי במצב די גרוע".

**כוח המה? המדמה**  
בית הספר לקולנוע הוקם ע"י הרב שמואל טל לפני ארבע שנים כחלק ממוסדות 'תורת החיים'. המטרה הייתה להביא קולנוע יהודי לעולם. למה זה טוב? בשביל זה אנוחנו כאן עם שגב.

"הקולנוע חזק מאוד בכוח ההפצה שלו ויש לו כוח השפעה גדול", הוא מסביר, "הקולנוע עובד על 'כוח המדמה', לכן הוא משפיע מאוד על נפש האדם. הרצאה או סיפור לא ישיפיעו על הרגש כמו סרט קולנוע. בסרט אתה נכנס לוח לא רק ב'מדמה' כמו בספר, אלא חש, שומע ורואה את המציאות" האות שמתחששת מולך לא אחד יכול להיווכח סהרט משפיע פעמים רבות הרבה יותר מספר".  
**ומה זה 'כוח המדמה' בלשון העם?**  
"כוח המדמה הוא כוח בנפש האדם, שבגזרתו ישנה היכולת ליצור דימויים במחשבה, להעלות בנפש תמונות של דברים ותכונותיהם שנתפסו בחוש. הרמז'ם מגדיר את הכוח הזה בתור כוח שמרכיב כמה זיכרונות ומצרף אותם לדבר אחד. למשל: ראיתי אותך וראיתי גם ציפור עפה באוויר, על ידי כוח המדמה אני יכול לדמיין אותך עף באוויר, אף על פי שזה לא קרה אף פעם. כמו שהביא אומר: 'ביד הנביאים זִפְפָה' – החזיונות שהם ראו עדיין לא היו במציאות ובכל זאת הכתוב אומר 'אדמה'. הכוח הגדול של כוח המדמה הוא שיש לו קו ישיר ללב האדם והוא מהווה אמצעי לגילוי הנפש ולהוצאת הרגשות החוצה. זאת הסיבה שאנשים נמשכים כל כך לסרטים, שבאמצעותם הם חווים רגשות של אהבה, שנאה, פחד, התרגשות וכו'. זהו אחד הכלים הכי חזקים, גם לטוב וגם לרע, הכלי העיקרי של היצר הרע הוא בעצם כוח המדמה. ומה שאנחנו מנסים לעשות בעשייה הקולנועית זה להשתמש בו דרך הסרטים ולהביא את האדם למקומות טובים יותר בעז"ה".

**איטש פוטנציאל של 800,000 איש**  
**למה לעודד אנשים ללכת לראות סרטים, לא עדיף שבזמן הפנוי ילמדו תורה?**  
"בשנים האחרונות אפשר לראות חזרה בתשובה המונית", אומר שגב, "הרבה אנשים שהורגלו לצרוך תרבות בקולנוע לא יכולים לעשות את זה, כי אין להם אלטרנטיבה. אנוחנו לא מעודדים אנשים לראות סרטים, אבל מי שכבר

רואה סרטים, עדיף שיראה סרטים שיקרבו אותו ולא שירחקו אותו. בנוסף אני באמת חושב שגם מי שלומד תורה יכול לראות פעם בכמה זמן סרט שיכול לקרב אותו יותר לקב"ה. סרט שעושה בנאוה לדוגמה יכול לפעמים להשפיע יותר מהרבה ספרי מוסר שמדברים על אותו נושא. אין בכך פסול, ובלבד שלא להפוך זאת לדבר קבוע".

**הרב שמואל טל מאמין בקולנוע היהודי**  
ראשי ישיבת 'תורת החיים' הרב שמואל טל, שמעודד מאוד את בית הספר, הוא זה שמכוון את התלמידים המתאימים ליצירה קולנועית. "התורה היא הדבר החשוב ביותר בחיים כמובן", אומר שגב, "הכל מבוסס על רבותינו.



טענה שזה לא משנה שאנוחנו יהודים והם נוצרים, כי הרעיון של "חיפוש אחרי האמת הוא אונברסלי, ומתאים לכלם. "ההתחלה חששתי מהסאר, ללכת לשם, בכל זאת זה סרט שיתור את הנצרות באופן גלוי ומקרן ברומא, אבל שאלתי את הרב טל והוא אמר לי ללכת בלי חשש. אחרי זה חשבתי להשמיט את הסרטים שמדברים נגד הנצרות, אבל גם אותם השארתי בסוף. והנה כולם דיברו עליו שם לטובה".  
**מה תפס אותם כל כך חזק בסרט?**

"העולם היום, גם בסרטים ההוליוודיים, מחפש משהו רוחני יותר משהו שמעבד. כמו 'מטריקס'. תעשיית הקולנוע נמנעת מלעשות את הסיפורים 'הרגילים', והם משחזרים את ההצלחות של הסיפורים הרוחניים הוותיקים בסרטי המשך והמשך של המשך. הכל נבנה על מה שכבר הצליח, כי הקהל רוצה משהו רוחני, עם שמענות אמיתית. וכשסיים סיום משיהו מביא חומר חדש בסגנון – זה מסקרן אנשים. ככה אני רואה את זה".

עם כל הכבוד לכלי העצום הזה שקרא קולנוע, אני שואל את שגב. האם בבית ספר אמנוי יתונית את הדעת למושגים כמו גאווה וזוהר ששכיחים למדי בתעשייה מהסוג הזה?

"כמו בכל דבר, גם להיות עורך דין או רואה חשבון שמצליח מאוד – בכל תחום מתמודדים עם גאווה", הוא משיב, "וכמו בכל דבר בחיים המקודה היא אצל האדם עצמו. אם משהו מביא אותו לגאווה – עליו לעבוד על זה. ב'תורת החיים' אמנם מדובר במידות מכסאם הכרחי לכל יצירה. חוץ מזה, מלבד שהתנינו יש עוד תפקידים רבים בעשייה הקולנועית שרובם לא בתחום הנוצץ אלא מאחורי הקלעים. אני יכול להגיד שהסרט אצלנו נראה אחרת לגמרי ממה שרגיל להיות בעולם הקולנוע, בכל מה שקשור למידות טובות וריבוק חברים".

**פסטיבל קאן? - יעד ביניים**  
"קולנוע נתפס היום כמשהו חילוני אבל זה כלו חזק מאוד שהקב"ה לא הביא סתם לעולם", מסכם שגב. "אנחנו חייבים להשתמש בו כמו שצריך. זה חלק מחינוך דור העתיד. מי שלא צריך את זה, זה סדר, אבל רוב עם ישראל היום צריך קולנוע וטלוויזיה, וזה בהחלט חוון בעינינו – לעשות חומר מקצועי בכל אינסוף הנושאים שמעסיקים אותנו – סדרות מקוריות, סרטים דוקומנטריים ועלילתיים, תומרים לנועה. הרי היהדות היא אינסוף ואפשר לייצר ממנה המון חומרים טלוויזיוניים קולנועיים".

**מה החלום הכי גדול שלך?**  
"שהסרטים שלנו וסרטים יהודיים אמיתיים ואותנטיים נוספים ישודרו בכל העולם ויקרבו הרבה אנשים לאמת הפנימית. לכותב באיזה פסטיבל 'קאן'? לאו דווקא, זו נקודה, המטרה שלנו לקדם שם שמים".

**כוח הגדול של כוח המדמה הוא שיש לו קו ישיר ללב האדם והוא מהווה אמצעי לגילוי הנפש ולהוצאת הרגשות החוצה. זאת הסיבה שאנשים נמשכים כל כך לסרטים, שבאמצעותם הם חווים רגשות של אהבה, שנאה, פחד, התרגשות וכו'. זהו אחד הכלים הכי חזקים, גם לטוב וגם לרע**



אחד מהסרטים של בית הספר, 'בחמימותה של אש־קודש', בלא פחות מהמקום הראשון והוכרז כסרט הטוב יותר. שגב עצמו בייג לא מומן את 'הקרב על החיים' – סרט ייחודי שעסק בעסק אביחי כהן שעבר תהליך חיפוש ארוך בדמות שונות עד שהגיע ליהדות ושב בתשובה שלמה. 'הקרב על החיים' השתתף בפסטיבל סרטים נוצרי ברומא. "בסרט אביחי טוען שאין כלום בדמות האחרות... וזאת הייתה באמת פליאה גדולה איך הנוצרים בכל זאת התלהבו משנאה כהה. אחת מהמארגנות של הפסטיבל סיפרה לי שבפגתה בסרט פעמים רבות ושקעת היא מקרינה אותו בבתי ספר של נערים נוצרים באיטליה. היא גם מכינה הרצאה שלה שתתלווה להקרנת הסרט בבתי הספר. היא

**העולם היום, גם בסרטים ההוליוודיים, מחפש משהו רוחני יותר משהו שמעבד. כמו 'מטריקס'. תעשיית הקולנוע נמנעת מלעשות את הסיפורים הרוחניים הוותיקים בסרטי המשך והמשך של המשך. הכל נבנה על מה שכבר הצליח, כי הקהל רוצה משהו רוחני, עם שמענות אמיתית. וכשסיים סיום משיהו מביא חומר חדש בסגנון – זה מסקרן אנשים. ככה אני רואה את זה".**

בתינוכים של טף יומי שהשקנו הרבה כסף ואמץ, כל הכונית שמורות. אין להפיץ ללא אישור

בתינוכים של טף יומי שהשקנו הרבה כסף ואמץ, כל הכונית שמורות. אין להפיץ ללא אישור

## ממתין נוטעים עצים בט"ו בשבט

המורה הזכירה לכולנו לא לשכוח לבוא ביום חמישי עם בדים נוחים לעבודה. ושאילו מה פתאום שלימים בכיתה ד' יבואו עם בגדי עבודה לבית הספר? אין צורך להתקשר לאגודה לשלום הילד. פשוט אם לא שמתם לב, ט"ו בשבט מתקרב, ואותנו לוקחים לרמת הגולן לנטוע עצים. נראה לי נחמד לנטוע עצים, אפילו מרגש קצת. תארו לעצמכם שעוד כמה שנים יהיה עץ גבוה כמו הברוש שבחצר, ומי שתל אותו כשהיה קטן? אני. אורן נפן מכיתה ד'! וחווין מזה, המורה הבטיחה שנקבל תעודת שתלן או משהו כזה. אבא תמיד אומר שט"ו בשבט הוא חג יבש מאוד. זה מאוד מצחיק את אמא שלי, ונ, המורה של מבוגרי... מה כל כך יבש בו? שאלתי את אבא והוא ענה ברצינות לשם שינוי: "אין בו ייחוד משלו. אין בו מנהגים מסורתיים..." וגם אין בו חופש. ההרהרתי לעצמי. "ולא תמיד שמים לב שהוא מגיע", המשיך אבא, "וכשהוא מגיע – אף אחד לא מתרגש לקראתו, ואף לא מבכים את לבתו. רשתה גם שפתאום בא וכבר הולך בלי האוטובוס אחריי איהו ורם. חוץ משאריות של פירות יבשים שנותרו במזווה בלי לעורר עניין". כזה הוא אבא שלי, אפשר לשאול אותו שאלה קטנה ותיכף ייתן לך הרצאה. והוא עוד היה ממשך אם אמא לא הייתה קוראת לי להבטיח את זה ככה

לי יש סימן שט"ו בשבט מגיע – תמיד לפני ט"ו בשבט שמים בכניסה לסלון פירות יבשים. נראה לי שבסופר עדיין לא שמעו את השיחה של הרב של בית הספר, הרב תומה אר

היו שומעים, בוודאי היו מורידים את כל הפירות היבשים מתורכים ושמים בכניסה פירות ששנתבחה בהם ארץ ישראל. אפילו אבא שלי, שסיפורתי לה מה שחבר תומר אמר לנו, הבטיחה שבשנה הבאה נקנה רק מפירות הארץ אפילו שהם יותר יקרים מהפירות של תורכים. סיפורתי לבן דודי אילן על הנטיעה שלנו לרמת הגולן ביום חמישי. סיפורתי לו על העצים שנשתלו ועל התעודות שנקבל. אילן ינחך. "פחח... לנטוע עצים זה בכלל לא מנהג של ט"ו בשבט. זו המצאה של ציוניים כופרים... בכלל בתנ"ך לא היו שתולים בט"ו בשבט". "אתה היית בתקופת התנ"ך?" שאלתי אותו. "מאריפה אתה יודע?"

"ככה הרבי אטר לך בחדר", אמר. ביום רביעי עבר, גם וגם הקיימת. כשעלינו על האוטובוס הבטתי על הגבעה המצויאזו הנוטעות בט"ו בשבט. אבא צחק וישאל מה כל כך משנה לי את המצאי מה. אמרתי לאבא שאוּל ערץ לבטל את הממצאות החדשות. "אוּלֵי נבטל גם את המנגל

ביום העצמאות?" שאל אבא. "מה פתאום?" תחרדתי. תדעו לכם, מנגל אצלנו בבית, עושים רק ביום העצמאות. "ל העל־האש הזה לא בריא בכלל" אומרת לנו אמא כל שנה ביום העצמאות, כפי שמעמיה מאיזה דוקטור ברדיו. לאמא יש כבוד לדוקטורים, במיוחד אם הם מדברים ברדיו. אבל לכבוד יום ההולדת של המדינה אני מונגה לוותר לכם". מה שקורל על האש ביום העצמאות לנטיעות בט"ו בשבט? שאילו את אבא. הוא צחק ואמר "מה עניין שתילה לנגלל הקשר הוא שגם את זה וגם את זה הנהיגו ציונים, שאבא, לא כולם היו כופרים. וחווין מזה, אם זה לא נוגד שום ערך מערכני, מדוע שלא נאמן תוכן נוסף לחג היבש הזה?" צחק אבא. ולפני שאבא יענה על שאלתו ויתחיל להרצות לי, הלכתי לישון בראש שקט לקראת נטיעת האילנות, שאמנם העצמי הציוניים, אבל כמו שאפשר לראות מהעל'האש' ביום העצמאות – לא כל מה שהמצאי הציוניים זה רע. יגיד הרבי מהחדר של אילן מה שיגיד.

הגולן, המורה רצתה ללמד אותנו איזה שיר על האדם שהוא כמו עץ השדה. הרב תומר אמר לה שהתורה שואלת "האדם עץ השדה? ולא משווה בניהם. המורה אמרה לרב תומר שלא חייבים להבין את זה ככה וש אפשר לפרש זאת כשהוואה של האדם לעץ השדה, והרב תומר אמר לה שפלוס חנוך הוא לא פרשן מוצלח במיוחד. המורה אמרה שזה בכלל נתן דן כתב ושלום רק עם מהל שישבתי

מקדימה. אני תמיד יושב מקדימה בטוילים, פתאום המורים כוללים להיות הרבה יותר מעניינים במשיעוריים בכיתה. הם שואלים אותנו חידות, מסיפורים בדיחות ונחים הרבה יותר נחמדים. בסוף המורה הקריאה לנו קטע של דתיה בךדור על ילד ששאל עץ – אין זה להיות עץ, וגם אני חשבתי לו פתאום – אין זה באמת להיות עץ?

היה השתיל שנתנו לי הנחתי בוהירות בגומה שכבר הייתה חפורה, וכיסיתי אותו בעדינות באדמה מסביב והיקרתי מעט כמו שהמדריך הסביר לנו. לקחתי מולך של מים והשקיתי את השתיל הקטן שלי שיגדל ויהיה לעץ גדול. הבחנתי לו שלב שאבוא לבקר אותו כשאגדל וגם הוא יגדל. לפני שבלטנו קיבלנו תעודות הקורה מהקרן הקיימת. כשעלינו על האוטובוס הבטתי על הגבעה המצויאזו הנוטעות בט"ו בשבט. אבא צחק וישאל מה כל כך משנה לי את המצאי מה. אמרתי לאבא שאוּל ערץ לבטל את הממצאות החדשות. "אוּלֵי נבטל גם את המנגל

## טבעת

כשהגעתי לבית הקפה, כרגיל באיחור, הבחנתי בה. יושבת לה בשקט בשולחן הפינתי מומחה לי, כרגיל. יושבת מכווצת בפינה, שתי ידיה מונחות על הברכיים, וכרגיל נועצת בתפריט מנט בוחן, שרק אני והיא יודעות שהיא לא באמת קוראת אותו, היא שפוט נבוכה להכות ככה סתם בלי להזמין משהו או אולי עם מישהו, היא אז קוברת את מבטה הכחול בתפריט.

כבכל יום שני, כשאני פוגשת אותה בבית הקפה, אני תמהה לעצמי איך דווקא היא, שכל כך שונה ממני, דווקא אתה נשארת בקשר כל כך הרבה זמן. איך דווקא השקטה הזאת גורמת לי לחכות לימי שני.

כרגיל, עברתי על פני כל הסטודים לאט לאט, תוך תיפוף נעלי העקב שלי. נהנית מכל המבטים שאני שובה בדרך, מפורת את שערי בכל צעד.

אבל כשהגעתי אליה הבחנתי מיד שמהו השתנה. משהו אחד לא כרגיל.



סוף סוף היה לה אור בעיניים. אחרי שבועות שלמים שהן היו כבויות, אחרי ימים של בכי ומצוקה, סוף סוף יש אור עד עכשיו אני לא מבינה איך כל הסיפור סביב הטבעת הצלחתי לשאוב אותה לעצבות כזו גדולה.

האמת, הפעם האחרונה שראיתי בעיניים שלה כך

אור הייתה כשהיא התאהבה בו. אבל מאז, הקשר הזה רק עשה לה רע. היא לא הודתה בזה מעולם, אבל אני מכירה אותה מספיק זמן כדי להבחין גם בנצנוצים הזעירים ביותר של עיניה התכולות. אבל לא היה לי מה לעשות. אני לא יכולה פשוט להגיד לה: "תתגרשי ממנו". הם לא נשואים אפילו חודשיים. חוץ מזה שגם אני חשבתי בהתחלה שהוא אהלה של בחור, עד לסיפור עם הטבעת.

כשהוא הציע לי נישואין, רק שלושה חודשים אחרי שהם התחילו לצאת, חשבתי לעצמי שזה מחר אבל הוא עשה עליי רושם טוב. אני זוכרת כמה שזה החמאי לי שהיה לה כל חשבון שאכיר אותו, מהם אני אומרת עליו. היא מכונן הייתה מאוהבת בו עד שמל לראש, כך שזה לא באמת משנה מה הייתי אומרת עליו. עד כדי כך מאוהבת, שכשהוא שלף את הטבעת המוכרעת ביותר שראיתי מימיי, היא ראתה בה את כלילת השלמות עלי אדמות. בויסיון להיות פוליטיקלי קורקט רומתי לה שהטבעת קצת חריגה באפנה של ימינו, אז היא סיפרה לי שזו טבעת שעוברת במשפחה שלו בירושה כבר איזה חמש מאות שנה. מה שמסביר את העיצוב המאוד לו קונבנציונלי שלה. מה שעוד יותר היה לי מאלו הייתה הבקשה שלו: "תעניי אותה עכשיו קצת, כדי להרגיש מאורסת, אבל אחר כך תורידו אותה כי אני רוצה שבחופה מול סבתא שלי אתן לך את הטבעת הזאת, שתתקדשי בה. סבתא שלי כל כך מחכה כבר להעביר את הטבעת הלאה לפני שהיא הולכת למות, ואצלנו, מה לעשות, כולנו בניס". כמובן שאמרת לה שזה סיפור מאוד מיוחד ובפיני חשבתי שזה סיפור מאוד מזה. זה הזכיר לי את הסטיק שראיתי אמרלו: "די לנישואים בבני אדם".

אלא שמאז הכול רק הסתבך יותר, ועוד מול כולם. כשהרגו אמרו לו לענד את הטבעת על אצבעה, זה היה כל כך מביך. הוא הושיט את ידו לכיס החליפה שלו ו... היא איננה.

אני נשבעת לכם, אפילו שזה ממש אל הטיפוס, היה לי ברור בשניות הראשונות שהוא סתם מסתלבט עליה. אבל כשהוא המשיך לחפש בלחץ וזיעה גברים והולכים הבנתי שיש כאן פדיחה אמיתית. היא החליפה צבעים במהירות שלא תבייש שום זיקית. מישהו הביא מהר כיסא לסבתא, שלא תתעלף. האורחים נעו והתלחשו בחוסר סבלנות מופנן. אלא שזה לא היה שיי הפדיחה. מתברר שטקט או תושייה לי מילים זרות לסאונדמן, כי המיקרופון היה פתוח... ונשאר פתוח.

**השנה בט"ו בשבט קונים רק טוב הארץ!**  
אקליו

חיינו עכשיו - מוקד הזמנות הארץ:  
**050-2060357**  
ניתן להשיג אצל מפיצי משק אחיה 099-242-800-1

**הזדמנות אחרונה!!!**  
לברור הנציג במקום מגוריך ולהזמנות  
**tuv-haaretz.co.il**

אצל המעבדת **אסתר**  
קרית אתא  
04-8450804, 04-8443119  
שמלות ערב גם לטשפחה  
20 שעות מוסיקו  
אפשרות להכרזת שמלות כלה

## גם בצבע אנחנו חוסכים...

כן, כן, כולם שמעו את חילופי ההאשמות. "אני אמרתי לך לשים אותה בכיס של החליפה, לא?" "אני שמתי אותה, אם לא היית כזה מבולגן היא בטח לא הייתה נופלת".

"את לא יודעת מה עשית לי, אמא שלי תהרוג אותך על זה".

"זו לא אני. ואתה יודע טוב מאוד שזו לא אני". "כן, זו איפה בדיוק הטבעת? ידעתי. ידעתי שאי אפשר לסמוך עלייך".

"מה בדיוק ידעת? אתה והטבעת המכוערת שלך". זה היה מביך עד כאב. מול שהרב התעשת מהר וביקש מאמא של החתן שתיתן לבן שלה במנתה את הטבעת שיש לה על היד ושהוא יקדש כבר את אשתו לעוזאל לפני שהאורחים יבטלו את הצ'קים.

הם החתונה עברה בשלום. אני חושבת שאף אחד לא שמעו אותם.

ביום שני הגעו שלנו אחרי ירח הדבש כל כך ריחמתי עליה שפשוט רצינית שלחב אותה, אבל אם הייתה יודעת שאני מרחמת עליה ודאי הייתה כועסת עליי. היא הייתה נראית לי כל כך אומללה ועצובה.

היא סיפרה לי שהמריבה שלהם על הטבעת רק הלכה והתעצמה באותו לילה. אתם קולטים? בלילה הראשון שלהם בתוך זוג נשוי מה שחם עושה, זה לריב. כמה סימבולי.

אבל פשוט לא הצליחו. ההאשמות מילאו אותם. היא הייתה בטוחה ששמה לו את הטבעת בכיס של החליפה בדיוק כמו שבקש. ומה שיותר שיגע אותה זה שהוא האשים אותה. לא סתם עליה. ולא הפסיק להתלונן שבטח עכשיו היא "שרופה" גם אצל סבתא שלו וגם אצל אמא שלו. למי אכפת לעוזאל כשהאמא שלו כשהזוגיות שלהם בקנטיים!!! זה כל כך לא מגיע לה.

יום אחרי שחזרו מירח הדבש לדירה שלהם הוא בא אליה "על ארבע". הוא היה כל כך מבייש וכל כך מתנצל. הוא סיפר שהטבעת הייתה בכיס של ה'ג'ינס שלבש בבוקר של יום החתונה. הוא כנראה לא סמך על עצמו שלא יפיל את הטבעת מהחליפה אז הוא העביר אותה לכיס של מכנסי ה'ג'ינס. היא סיפרה לי איך כל התנצלות שו רק גרמה לה ליותר ריחוק. איך כל אמירת "סליחה" מצדו הגדילה את הסדקים שרק הלכו והעמיקו ביניהם. היא הייתה אומללה אבל אמרה לו שהיא סולחת. הטבעת המפלצתית הזאת הייתה עכשיו על אצבעה וכל מה שהיא הרגישה כלפי זה רק תיעוב. תיעוב שרק כיבה לה יותר ויותר את האור בעיניים החכולות שלה. ועם האור כבתה לאט לאט גם האהבה.

אז מה קרה לה שהיא יושבת ככה פתאום באופן מאוד לא רגיל עם אור בעיניים והטיה בלתי נראית בוויית הפה? הטיה שרק מי שמכיר אותה טוב מספיק יודע מה פירושה. התיישבתי מהר מולה ובלי הקדמות מיותרות שאלתי: "מה קרה? תספרי לי כאן ועכשיו. מי זה?"

"במבט מצוץף היא אמרה לי: "אני מאוהבת". "את לא נורמלית. את כבר נשואה. זה לא משחק". ואז היא היממה אותי.

היא לאט לאט הרימה את היד שלה שעד אותו רגע הייתה מונחת כרהגלה על הברך, ותוך כדי שהיא מראה לי את היד היא אומרת "את לא מבינה? אני מאוהבת **בבעל**". על היד שלה היו מונחות לא פחות משתי טבעות מפלצתיות.

מתברר שהיא מצאה את הטבעת המקורית במגירת המכתבים שלה ורק אז נזכרה שבאמת שמה אותה שם, עמוק עמוק במגירה, ותכננה לשים אותה בחליפה שלו כשרק יהיה לה זמן, אבל מרוב לחץ ובלבול ביום החתונה כנראה שכחה את זה.

בעיניים כחולות וגדולות מלאות אור דמעות סיפרה לי שמיד אחרי ירח הדבש, שלא בדיעתה, הוא הלך למעצבת טבעות ומהזיכרון עיצב כמעט בדיוק את אותה טבעת ולקח על עצמו את כל האשמה.

זה ממש לא הסגנון שלי לבכות בבתי קפה מול כולם, אבל הפעם חרגתי ממנהיג ובקול שבור אמרתי לה: "כזה הרגע, גם אני התאהבתי".

**לפרטים: 052-996610** | **activeisrael@gmail.com**



מדריך קצר לשתילת עצי פרי

**מכילים אהוד, תכנון נוף וייעוץ, משתלת "צמד", בארות-יצחק**

שאלו בחנות מהי **כמות המים שהטפטפת שלכם מספקת מדי שעה** כדי שתוכלו לחשב נכון את אורך זמן ההשקיה שיתאים לעציכם שלכם.

**דישון** – נבצע פעמיים בשנה, בדשנים **איטי תמס גיזום** – גיזומים נבצע לאחר הורדת הפרי, וחושב להקפיד שלא לאחר בגיזום ולהוריד טבעות את הפריחה החדשה. עדיף לגזום ענפים יבשים. יש לדלל מעט את נוף העץ כך שקרני השמש יוכלו לחדרו מבעד לענפים.

**זית:** עץ עמיד וחסון. חי אלפי שנים. מלבד היותו עץ פרי, הוא מוסיף גם נוי, בנזעו המפוסל. זית גדל לאט. נמליץ על עץ "ברגע" – שמוציא פרי גדול יחסית, מניב יותר פרי מרוב הזנים, והתפתחותו מהירה יותר. יש לגזום על מנת לעצב את העץ באופן המתאים לכם.

**רימון:** הפרי שמאז מתמדי היה מקור לניו ולקישוט – בגדי הכהן הגדול, מטבעות, ועוד. יש שני זני רימון נפוצים: 'ונדרפול' – כהה וחמוץ, ו'ראש פרד' –

אדום-מתוק. העץ נשיר ורב חוטים, לכן אם רוצים לעצב את העץ יש להקפיד על גיזום. הפרי רגיש למוזיקים, לכן כדאי לעטוף את הפירות בשקיות נייר.

**השקיה:** הזית והרימון אינם צריכים הרבה מים. בעודם שתילים יש לתת להם כ-20 ליטרים שבועי, ובגרותם הם יכולים להתמודד כמעט ללא השקיה.

**אתרוג:** עץ האתרוג רגיש למוזיקים ויש להתמיד בטיפולים נגד כנימות ומחלות עלים [קונפידור נגד מוזיקים].

**תפוח:** התפוח זקוק למנות קור, לכן עדיף לשתול באזור ההר. העץ נשיר וזקוק לדישון רב. קחו בחשבון שהוא גם רגיש למחלות ומוזיקים. זן מומלץ: טופרד – פרי אדום, חמוץ-מתוק, עמיד יחסית, ומתפתח לא רק בתנאי הקור האופטימליים לתפוח.

**מנגו:** עץ גדול, נשיר חלקי, עדיף לשתול בקיץ. רגיש לקור ולרוחות. זנים נפוצים: מאיה או פו שמפיקים פירות בינוניים ועסיסיים. יש להקפיד על השקיה סדירה.

**לגבי מוזיקים** – לא מומלץ לטפל לפני שמוחים את המפצע. נגד כנימות ומחלות עלים – קופידור, חומר נוזלי שמדללים במים ומשקים בו את הצמח.

עדיף לטוּד **מערכת טפטוף לעצים** – שהיא גם חסכונית וגם דואגת שסיפית המים תישעה באופן מבוקש

לייעוץ נוסף – משתלת "צמד": 03-9334844/5

**אוהב ימים**  
על עין טובה, לימוד זכות ואהבה

מאת מחבר רבי המכר **מי טעם יין הונגרי**  
וכששומעים סיפור זה אחרת

**אוהב ימים**  
זל לך טעם ליטור את אוהבה

**רב מכר**

**אוהב ימים** הוא מי שאוהב את הימים העוברים עליו, ואינו מצפה לימים אחרים שיבואו, מי שמוציא במה שהוא נתון בו את השמחה ואת הסיפוק. הרי רובנו רודפים אחר האשליה של החיים שבהם אנחנו חפצים והימים שנואהב אם יגיעו, אך כמלים ימים רבים בדמיונות ריקים, ונחלטים אינספור אכזבות. סוד אהבת הימים הוא סוד העין הטובה, ההבטה החיונית בכל אדם, הלשון המפרגנת והמספרת בשבח הסובבים.

הספר הזה נועד לכל מי שמאמין שהדרך שבה הוא מדבר אל האנשים סביבו, והדרך שבה הוא מדבר על האנשים סביבו הם עניין שראוי להקדיש לו תשומת לב. במבט עומק שמתלווים לו קריאה והומור, בוחן צבי איל את נבכי הנפש האנושית, ומציע דרכים להשיב את חיינו.

**יריעות ספרים** | **איתן**



# רשות הדיבור

זו הפינה שלכם - שיר סיפור או כל מה שאנחנו רוצים לומר לאומה: reshuthadibur@olam-katan.co.il

## מי יגיע ראשון?

מחשבות בעקבות 'חילוני ואני בכביש החוף' מהשבוע שעבר (בפינה 'לך א-ל תשוקתי') / יוחאי

משל למה הדבר דומה? לשני חברים טובים, אחד בכוסר מעולה והשני לא, ההולכים ביחד לבית הכנסת. אם ילכו, הם יגיעו באותו זמן ואפילו כנראה עם אותו דופק, אך אם יאלצו לרוץ - מהר מאוד יתברר מי בכוסר ומי פחות.

גם לי יש חברים חילונים ב"ה, ולפעמים גם אני תוהה מה ההבדל המשמעותי בינינו, הם אפילו ימניים...

נזכרתי בשני עמיתים עמוק שמעתי מפי הרב רונצקי. המסר המרכזי של השיעור הוא - ליהודים יש באופן מולד תכונות מוסריות סגוליות, וזאת מהיותם יהודים. אלו תכונות שפשוט טבועות בהם ("מלכי חסד הם" מלכים א' כלא, עין איה שבת א', כ).

התכונות הללו אפילו בולטות יותר מההופעות שלהן אצל אומות העולם, אך העיקר בתכונות אלו הוא שאם אינן באות מכוון של תורה הם פשוט יופיעו במלבוש לא מתאים. זה עיקר הבלבול הקיים כיום בעם, שלפעמים מטעה גם אותנו - לכאורה יש בעם אנשים כל כך מוסריים עד שהם יוצאים אפילו נגד עצמנו, זה בא משרוש חיובי אבל לא זרם בתיבה הנכון כי חסרה פה התורה שתתווה את הדרך להופעה הנכונה.

השבתי על שתי נקודות נוספות: האחת - נכון שבחיי היומיים הכל נראה אותו דבר עם אותן מטרות כלליות ושאיפות דומות, אבל לפעמים צריך גם לרדת עמוק יותר, ולבחון את הפרטים הקטנים: האם אני משתמש בעט של החבר שלי, לשנייה אחת, רק ברשות או גם בלי? האם כשאני רואה משהו טעים אני אוכל מיד או חושב שנייה לפני, ושם את הראש לפני הפה? נכון, זה לא קל, אבל אולי זה 'בכל דרכי דעה' - גם בפרטים הקטנים.

והנקודה השנייה, שהיא הכי משמחת - אולי באמת אין ממש הבדל, וזה הויפי - שהתורה פועלת את פעולתה בכל העם ושולחת את זרמיה בצורות שונות אצל כולם. אין לנו הראייה ההיסטורית שבביל להבין את השינוי הכללי שנעשה כי הוא מחייב מבט עילי, אבל השינוי נעשה ואנחנו חלק ממנו.

## שאלות על השפעת קצב

תגובה ל"כך זה היה נראה ע"פ דין תורה" מהשבוע שעבר / טל שאוליאן, בת-ים

ראשית אביע את התרשמתי הנחה מעושר המקורות שהביא הרב כרמל במאמר.

אך נראה לי שהרב נגע בשאלה הכי פחות מעניינת בסוגיה והיא - האם לבית הדין יש כלים של ראיות ועונשים כמו שיש לבית המשפט היום. את היתר השאיר הרב לקרוא להשלים מהבנתו או מדמיונו, ובעצם על היתר זה רציתי לשאול.

א. מה צריך להיות במצב מתוקן, האם בית הדין רק מסדר גטין וחליצה ואת השאר המדינה עושה? אם כן, לשם מה יש לנו 'חושן משפט' רק למצבים שבחם אין 'דינא דמלכותא'? הרי כמעט כל שאלה יכולה להיכנס תחת הכותרת "צורך השעה" והדבר יגנוס בסמכויות ביה"ד אפילו בענייני גטין - כמו לדוגמה הקמת ב"ד לענייני משפחה ע"י המדינה.

ב. האם במקרה כזה מותר לגשת לערכאות מבלי לקבל אישור מבית הדין?

ג. האם אין זה נאיבי לחשוב שפסיקה מעין זו שייכת לסדר החברתי הטהור ואין בה לחץ כבד של תקשורת, ארגונים פמיניסטיים, פוליטיקה ואולי אפילו תפישה תרבותית שצריך להעמיד אותה במבחן מול התפישה התורנית? מה המעמד של פסיקה מפי שופטים שעמדתם הפוליטית גלויה והיא באה לידי ביטוי ב"אקראיות" בפסיקותיהם? האם השופטים הם אנשים ישרים? מה המעמד של שופט גוי? שופט נוצרי?

ד. האם לי כאדם פרטי מותר להאמין לפסיקתם [מדיני לשון הרע]? לסיכום, נראה לי קצת מטעה לכתוב מאמר כזה בעיתוי הזה.

## הישולה הרוחני של מדינת ישראל

תוספת למאמר המערכת / עפרה טל

בקוראי את מאמר המערכת "בואי הרוח" בגיליון 283, פרשת בא, נזכרתי בדברים חשובים המתקשרים למאמר זה, שנכתבו ע"י ישראל סדן ע"ה (הוגה רעיון הישיבה התיכונית, מייסד ומנהל הישיבה התיכונית הראשונה, מדרשיית נועם בפרדס חנה, עד פטירתו לפני 15 שנה). השורות המצורפות כאן נכתבו לפני כ-32 שנה, בעיצומו של המשא ומתן לשלום בין ישראל למצרים, אך הם אקטואליים מאוד לימינו ומתקשרים למאמר המערכת ה"ל":

"מבלי למעט בערכו של השלום, יבוא עלינו במהרה כפי שאנו מייחלים לו, לא בו יסוד ושוש תשועתנו. עתידה המית של מדינת ישראל, כתהליך לקראת הגאולה השלמה-האלוקית, נעוץ בחיי המוסר ובמערכי החברה המתוקנת שנושכיל לטעת במדינתנו. רק בחישולה הרוחני והמוסרי יהיה בכוחה של מדינת ישראל להיות סוללת הדרך לקראת קץ הבלאות. שום כוחות חוץ, ואפילו שלום של קיימא, גבולות בטוחים ופתוחים, פריחה ושגשוג כלכליים וטכנולוגיים, לא יכשירו להיות ארץ חפץ, בה ה' חפץ. דמות האדם מישראל והחברה שניצור כאן, חברה שתייה מושתתת על יראה ה', משפט, צדק ויושר, מידות טובות והצנע לכת - הם הם שיקנו לה את מעמדה וממדה כמדינת היהודים שיהודים ירצו להיות בה והגויים יכבדו ויחשיבוה".

הקטע לקוח מתוך מאמר המופיע בספר "נור ישראל" שערך ד"ר יצחק אלפסי, ובו מאמרים ופרקי הגות מפרי עטו של ישראל סדן ע"ה.

## עץ הזית הבודד

שיר שכתב סבי המשורר ראובן וינטרויב ז"ל (הנכד - רובי וינטרויב)

בחצר מאחורי הבית בפניה על ידי הגדר בודד עומד לו עץ הזית בלי אח ורע בלי חבר

עתיק יומין ושבע תמורות בשרעפי תפוס שקוע מצל סוכך הוא בפארות כי בנס נותר לא גזוע

זוכר הוא ימים, ימים עברו לא בודד ועריי פה עומד חבריו ממך נכרתו נדעו גם הוא מגדולתו כבר ירד

צמרטו אז סוכוה רעננה בגאווה אל על התנשאה בוחתת גאה ושאננה ביפי פארותיו התייפה

צפרי רון בין עפאיו אז קננו תנו אהבים השמינו זמירות עם עלות השרח זמרו רנו על מרחב ייה ועולם הפלאות

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

גם חרבוני הקיץ רוח זלעפות בימי חלדו אותו פקדו

## מחיצה שקופה / א'

אתן, חברותיי היקרות שהתחנתן. הגעתי לשמח אתכן ולקרוד אתכן ביום המאושר בחייכן. ברוב החתונות בציבור שלנו ב"ה הריקודים נפרדים. אך יוצא שגם אם יש מחיצה בריקודים, לעתים היא שקופה.

בחתונה האחרונה שהייתי הריקודים היו נפרדים אך הישיבה הייתה מעורבת, וכל הגברים שישוב מסביב לרחבה ראו את הבנות הרוקדות. כלומר מאיסור ריקוד מעורב יצאנו, אך מה עם זה שרואים אותנו רוקדות?

בחתונה אחרת שהייתי הריקודים היו נפרדים, אך מה והיעילו חכמים בתקנתם כשבאלום מוקרן און? ליון במסך ענק הסרט שמסרטים הצלמים בחתונה, ובו זוכים גם היושבים באלום לראות אותנו - הבנות הרוקדות...

בחתונה דוסית באמת שהייתי בה כבר למדו את הלחץ, ובגלל שהישיבה מעורבת, רחבת הנשים תוחמה לגמרי בצד הרחבה כך שלא היה פתח להציץ, אך קירות האולם ההוא היו בעצם חלונות, מה שאומר שכל האנשים בחוץ ראו אותנו רוקדות ומקפצות...

ואנו החברות מסתכלות זו על זו ולא יודעות מה לעשות, כי מצד אחד אנו רוצות לשמוח ולקרוד אתן, וכמה חכינו לחתונה, אך מצד שני רואים אותנו חז ממשי לא צנוע.

פעמים רבות החתן והכלה לא מדעיים לבעיות הללו לפני החתונה. הם באמת עושים הכל כדי שיהיה בצניעות, ובחגיגת החתונה אף אחד לא יעיר להם על זה כמובן.

לכן נותר לנו רק לתקן הלאה - אתם, זוג מאורס יקר! עכשיו כשאתם לוקחים אולם וצלמים ונגנים - דאגו בבקשה לפרטים הטכניים הללו.

שנזכה להתחזק, לחרבות שמחה של מצווה, כדי לעשות את רצון ה'.

## ילנכולי

כנחר השוצף בנהימה רכה אל עבר הגדות הכחולות כפעייית שה תמים המבליחה באחו השוקק

בצנוץ כוכב בלילה נעדר סחר כפרי בשל המצווה את יללת הבוסתן כמו סרט צילום מושחר המונח על גבי מראה

כדי ספר שירה פתוח שהרוח מעיפה במשובה כשאלה קטנה של עולל אשר מצאה דרכה בשתיקה אילמת מבואות העולם הרחב

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

כך אתה בן אדם - עד מתי עשן צחור יכס את כל נבוכות לבך? אשר זועקות לעת ערב - גלני ובתמיהה בעלמא דורשות פתחון: הייתכן כי המעוות לא יוכל לתקון?

## כחו נחשו

א"ס

יוצא לפגישה שוב כמו נחשון למים קופץ ראש, ראשון נכנס למים קרים, גועשים הם רוגש, בלב מרוגשים

חושב שזו את, יוצא במחולות הלב פועם, ואז... טובע במצולות האדמה יבשה כשזה נגמר הדמעות מתייבשות, הלב נשבר

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא אבכה ואז המים ישובו, הלב יתאחה

זיווג זה כמו קריעת ים סוף הלב נקרע, אי אפשר לאסוף מחכה שתבואי, שוב לא